

research ED

 Laren 2022

PROGRAMMA

Welkom

researchED Laren 2022

9:30 - 10:10 uur	Opening + Keynote
10:30 - 11:10 uur	Ronde 1
11:30 - 12:10 uur	Ronde 2
12:10 - 12:50 uur	Lunchpauze + uitreiking Media & Onderwijs Prijs
13:00 - 13:40 uur	Ronde 3
14:00 - 14:40 uur	Ronde 4
14:45 uur	Korte afsluiting + borrel

Leraren van het Jaar 2022

15:00 uur	Opening verkiezing Leraren van het jaar 2022
15:30 uur	Verkiezing Leraren van het Jaar 2022
16:30 uur	Borrel

Een congres mogelijk gemaakt door

**WIE OUDE KENNIS KOESTERT EN
VOORTDUREND NIEUWE VERGAART,
MAG EEN LERAAR VAN ANDEREN ZIJN**

- Confucius 551 v.C - 479 v.C

Binnen de GSF hebben we onze koers de titel VIER gegeven. Deze letters staan afzonderlijk voor onze visie om elke dag vanuit vertrouwen te werken aan verdraaid goed onderwijs. Zo worden we immers SAMEN ELKE DAG EEN BEETJE BETER.

VIER is echter ook de gebiedende wijs van het werkwoord vieren: "feestelijk doorbrengen of gedenken" (Van Dale). En dat is wat we op 5 oktober, Unesco World Teachers Day, met alle onderwijsmedewerkers van de GSF, studenten en vele onderwijsliefhebbers van buiten gaan doen.

We VIERen ons leren, van en met elkaar. We koesteren daarbij onze kennis en hopen met elkaar ook veel nieuwe kennis te vergaren.

Wij zijn en blijven allen leraar van anderen!

ANNET KIL
Gooise Scholen Federatie

Van harte welkom bij dit onderwijscongres namens Instituut Archimedes. De conferentie is een mooi voorbeeld van de samenwerking tussen Archimedes en het scholenveld en de

Graduate School of Learning (UU). Gezamenlijk zullen we deze dag aan de slag gaan met belangrijke inhoudelijke thema's zoals vakdidactiek, digitale geletterdheid en inclusie. Ook is de samenwerking met Verkiezing Leraren van het Jaar 2022, researchED en Beeld en Geluid prachtig om vandaag te zien: alle perspectieven bij elkaar om het mooiste beroep van de wereld in het zonnetje te zetten en om van elkaar te leren.

THEO DOUMA

HU-Instituut Archimedes

In de geneeskunde is het vanzelfsprekend dat professionals op de hoogte zijn van de laatste inzichten. Het is niet alleen vanzelfsprekend, er wordt zelfs geëist, dat patiënten worden behandeld met

de best beschikbare methoden. Bovendien wordt iedere kans aangegrepen om een behandelmethode te verbeteren. In het onderwijs willen we daar ook naartoe: Leraren die gebruikmaken van de resultaten van onderwijsonderzoek om het best mogelijke onderwijs te verzorgen en dat ook voortdurend willen verbeteren; Onderwijsonderzoekers die zich richten op de vragen die leven in de school. Daarom is het gesprek tussen onderwijs en onderzoek noodzakelijk. researchED organiseert dat gesprek.

JAN VAN TARTWIJK

Universiteit Utrecht

Beeld & Geluid op school organiseert zoektermen-hackathon

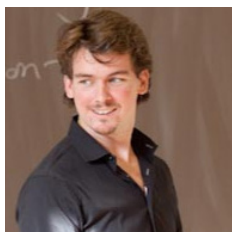
Beeldengeluidopschool.nl heeft een enorme collectie media met meer dan 160.000 programmatitels van alle publieke omroepen die gratis toegankelijk is voor iedereen in het onderwijs. Van historisch archiefmateriaal tot actuele uitzendingen op radio en tv. Dat is hartstikke mooi, maar hoe vind je nou het beste materiaal dat past bij jouw les en hoe pas je het toe in de klas?

Op 5 oktober organiseren we een aantal hackathons waarin we samen met jullie, docenten en studenten, op zoek gaan naar het best passende materiaal. We helpen jullie met een concrete oplossing die we samen bedenken en gaan realiseren tijdens de zoektermen-hackathon.

Jullie vraag bepaalt wat we die dag gaan doen en oplossen. Elke vraag krijgt zijn eigen team met experts: gebruikers, leermiddelspecialisten en programmeurs werken samen in een team. Aan het eind van de dag hebben we een eerste stap gezet om materiaal beschikbaar te krijgen voor het onderwijs en weten we welke stappen we nog willen zetten om open leermateriaal te laten groeien.

Heb jij een case en wil je alleen of met je collega's, studenten of leerlingen meedoen? Of heb je nog geen case maar ben je wel nieuwsgierig? Wil jij aan de slag met programma's als Tegenlicht, DWDD University, Checkpoint, Dokter Corrie of Atlas? Mail ons dan op opschool@beeldengeluid.nl o.v.v. Zoektermen-Hackathon, dan zetten we je op de lijst en ontvang je binnenkort meer informatie.

Deze Zoektermen-Hackathon is een initiatief van de partners uit de Impuls Open Leermiddelen van het Nationale Groeifonds.

Op woensdag 5 oktober, vanaf 15:00 uur in de aula van College de Brink in Laren, is de verkiezing Leraren van het Jaar 2022. Deze dag vindt ook het regionale researchED event plaats. Uit honderden inzendingen en na een drievoudig jurytraject wordt bekendgemaakt wie van de 12 finalisten zich mogen kronen tot Leraren van het Jaar. Er zijn vier titels te

verdelen: so, po, vo en mbo. De leraren die verkozen worden uit dit gezelschap professionals mogen zich een jaar lang onderwijsambassadeur noemen. We zijn er trots op als Stichting Leraar van het Jaar dat deze mooie verkiezing sinds 1999 bestaat. Hiermee kunnen we ons mooie beroep voor het voetlicht brengen. Graag zien we jullie in de zaal om de finalisten toe te juichen en om te genieten van een mooi programma, met een panelgesprek, optredens van meester Hidde en uiteindelijk de uitreiking van de krullen door minister van Onderwijs, Dennis Wiersma.

ANDREW NIEMEIJER

Voorzitter Stichting Leraren van het Jaar

Over researchED Nederland

MISSIE

1. **De onderzoekswijsheid van leraren vergroten**, zodat zij over de kritische vaardigheden beschikken die nodig zijn om de kwaliteit van het onderzoek dat ze tegenkomen, uit te dagen en te begrijpen.
2. **Zoveel mogelijk partijen die te maken hebben met onderwijsonderzoek bij elkaar brengen** – bijvoorbeeld leraren, academici, onderzoekers, beleidsmakers, lerarenopleiders – met het doel om positieve relaties op te bouwen zodat multidisciplinaire expertise met elkaar in verband wordt gebracht
3. Het **bevorderen van de samenwerking tussen de gebruikers van onderzoek en onderzoekers**, zodat docenten meer betrokken raken bij de vragen die gesteld worden voor onderzoek om te beantwoorden, de gegevens die in dat proces worden gegenereerd en bij het beschouwen van de betekenis van die gegevens.
4. **Leraren helpen zich zo goed mogelijk bewust te worden van belangrijke obstakels in hun eigen begrip van leren en onderwijs** - b.v. vooroordelen -, en de beste methoden van empirisch onderzoek en analyse op deze gebieden te vinden.
5. Waar mogelijk **onderzoek bevorderen van elke discipline** waarvan is aangetoond dat deze een significante impact heeft op het onderwijs; onderzoek uitdagen waarvan de robuustheid onvoldoende is, of waarvan is aangetoond dat het gebaseerd is op twijfelachtige methodieken.
6. **Verkennen 'wat werkt' op het gebied van onderwijs**, en de betekenis van deze concepten voor de praktijk onderzoeken; de beperkingen van wetenschappelijk onderzoek onder ogen zien, maar ook de kansen die het biedt.

Legenda

Gelijke Kansen

Vakdidaktiek

Toetsing en formatief handelen

Digitalisering

Opleiden en doorlopende professionalisering

Alle doelgroepen (Docenten + Studenten)

Docenten en leidinggevenden van de lerarenopleidingen HU/UU

Docenten, OOP en leidinggevenden GSF

Derde-/vierdejaarsstudenten van de tweedegraads lerarenopleidingen en studenten van de eerstegraads lerarenopleiding

Beschikbaarheid na afloop van het evenement

Uitzonden sessies zijn drie maanden terug te kijken na afloop van het evenement, tenzij anders aangegeven

* Alleen live te volgen

** Gedurende een week beschikbaar

Enkel uitgezonden sessies kunnen beschikbaar gesteld worden.

Terugkijken van sessies is voorbehouden voor tickethouders.

Beschikbaarheid onder voorbehoud.

Goed om te weten

Tijdens researchED Laren wordt er foto- en videomateriaal opgenomen. We gebruiken het beeldmateriaal om een impressie te geven van het evenement en voor promotiedoeleinden. Close-ups maken we alleen met jouw toestemming. Deze toestemming kan je te allen tijde intrekken. Meer informatie vind je in ons privacybeleid: researched.eu/privacybeleid

NOTITIES | RONDE 1

Spreker

Onderwerp

Grote Aula

INGE DE WOLF

VAKMANSCHAP MET EVIDENCE INFORMED ONDERWIJS

Wereldwijd versterken leraren hun vakmanschap door gebruik te maken van inzichten uit onderzoek. Talloze studies laten zien wat de kenmerken van effectieve lessen zijn, hoe je de ontwikkeling van leerlingen versterkt en hoe je doelgericht en duurzaam aan betere lessen werkt. Maar waar vind je al deze informatie? Hoe zorg je dat je je weg vindt in al deze kennis? En het allerbelangrijkste... hoe benut je de inzichten voor versterking van je vakmanschap als leraar?

GSF

HU
UU

Deze sessie helpt je gericht om jezelf als leraar verder te ontwikkelen. Het geeft je enkele basisprincipes over effectieve lessen mee. En het laat zien waar je die kunt vinden. Ook krijg je mee waar je informatie kunt vinden als je je verder wilt verdiepen, bijvoorbeeld in klassenmanagement, effectieve feedback of passend onderwijs. Met de sessie ben je toegerust om je eigen vakmanschap met kennis uit onderzoek te versterken, op de thema's die jij belangrijk vindt.

Ontmoetingskerk

ALEXANDER RINNOOY KAN

GSF

LERAREN VAN NEDERLAND, VERENIGT U!

Het wordt de hoogste tijd dat een breed gedragen organisatie de belangen gaat behartigen van alle leraren, docenten en onderwijzers van Nederland.

Brinkhuis Theaterzaal

HILLY DROK

HET FEEDBACK-PROCES: GEPASTE ONDERSTEUNING NAAR ZELFSTANDIGHEID

Feedback is een van de krachtigste manieren waarop docenten het leren van hun leerlingen kunnen ondersteunen. Toch zorgt de feedback die we geven niet altijd voor de zelfstandige beheersing waar we op hopen. Het doel van onderwijs is immers dat leerlingen zelfstandig het diepgewortelde begrip dat ze opdoen toe kunnen passen in een andere context dan waar ze het geleerd hebben. En zelfstandigheid creëer je als docent niet door je handen ervan aftrekken en leerlingen in het diepe te gooien. Maar te veel begeleiding en ondersteuning blijven bieden aan leerlingen, helpt ze weer niet in het zelfstandig worden. Door feedback te geven die gepaste ondersteuning biedt in de verschillende fasen van de ontwikkeling van leerlingen, leer je leerlingen om steeds een stapje verder te doen richting die zelfstandige beheersing. In deze sessie wil ik handvatten bieden voor het geven van effectieve feedback die de leerling in actie zet, jou als docent werk uit handen neemt en zelfstandigheid stimuleert.

A

Restaurant ARJAN VAN DER MEIJ + PER-IVAR KLOEN**"JE DOET HET NIET GOED!"**

"Je doet het niet goed!" Als je alle mensen rondom het onderwijs moet geloven, doe je het echt altijd verkeerd. Meer van dat, minder van dit of andersom. Ondertussen moet jij elke dag je lessen geven, wordt er van je verwacht dat je leerlingen in grote getale overgaan en een zo hoog mogelijk diploma halen en tegelijkertijd wil de directie van je school de ouders en de inspectie tevreden houden.

Hoe houd je nu staande in dit krachtenveld? Hoe zorg je dat je overeind blijft? Wat doe je wel en vooral, wat doe je niet? Hoe zorg je ervoor dat dit "eeuwige schuldgevoel" je niet teveel aangrijpt?

We zullen in onze sessie gereedschappen aanreiken waarmee je dit probleem aan kunt pakken. Hoe je omgaat met "bewezen effectieve methodes" die in jouw les niet effectief blijken. En welke plaats kennis van en enthousiasme over je eigen oorspronkelijke vak hebben (spoiler: een belangrijke).

Lokaal 214 ANDREW NIEMEIJER**OORLOG IN DE KLAS. LERAREN CENTRAAL BIJ BURGERSCHAP & BILDUNG IN DE (TAAL) LES.**

De oorlog in Oekraïne? MH-17? 9/11? Als er een oorlog uitbreekt of een ramp gebeurt, worden docenten op middelbare scholen gedacht daar aandacht aan te besteden. Docenten vreemde talen moeten al lang niet meer leerlingen alleen een taal aanleren. Ze moeten hen ook burgerschap leren, waken of scholieren niet radicaliseren, grote maatschappelijke problemen begrijpelijk maken en zorgen voor onderling begrip.

Maar hoe doe je dat? Dr. Andrew Niemeijer, voormalig Leraar van het Jaar, en docent Engels aan de OSG West Friesland in Hoorn schreef er een proefschrift over: "War in the Classroom." Niemeijer heeft een 10-stappenplan ontwikkeld om de handelingsverlegenheid onder docenten tegen te gaan, door literatuur oorlog en conflicten bespreekbaar te maken.

Zodoende positioneert Niemeijer leraren en scholen als centrale speler en plek om antwoorden te vinden en de dialoog aan te gaan over de meest gevoelige, prangende onderwerpen die er in de maatschappij en op het wereld toneel leven.

Lokaal 209 JOSIEN BOETJE (HU)**INFORMATIEVAARDIGHEDEN INTEGREREN IN DE VAKLES**

Aan het begin dit nieuwe schooljaar is een start gemaakt met de ontwikkeling van kerndoelen digitale geletterdheid. Een van de deeldomeinen hiervan is informatievaardigheden. Het idee is dat deze doelen geïntegreerd onderwezen gaan worden over de verschillende vakken heen. Maar over hoe je dat nou effectief onderwijst is nog weinig bekend.

In deze sessie neem ik jullie mee in mijn onderzoek naar een effectieve didactiek voor informatievaardigheden. Wat verstaan we eigenlijk onder informatievaardigheden? Wat voor gedrag en houding laat een informatievaardige leerling zien? En hoe kunnen we deze vaardigheden aanleren in de context van een vakles?

Aan het eind van de sessie heb je een beter beeld bij wat informatievaardigheden precies inhoudt en heb je inspiratie opgedaan over hoe je informatievaardigheden aan de hand van interactieve werkvormen en opdrachten kunt integreren in jouw les.

Lokaal 210 THOMAS KLIJNSTRA (GSF)**REDENEREN OVER MAATSCHAPPELIJKE VRAAGSTUKKEN: VAN ONDERBUIK NAAR VERSTAND**

Het schoolvak maatschappijwetenschappen helpt leerlingen structuren en ontwikkelingen in de samenleving begrijpen en actuele maatschappelijke problemen (zoals groeiende ongelijkheid) analyseren en nadenken en discussiëren over mogelijke oplossingen. Maar welke vaardigheden komen daarbij kijken? En hoe kun je die complexe vaardigheden aan leerlingen aanleren? Welke uitdagingen komen leerlingen tegen bij het redeneren over maatschappelijke vraagstukken en hoe bereiken zij een hoger niveau van redeneren? In deze presentatie worden de belangrijke uitkomsten van een driejarig NRO-onderzoek gepresenteerd. De opbrengsten zijn niet alleen relevant voor de vakken maatschappijleer en maatschappijwetenschappen, maar ook zeer bruikbaar voor andere schoolvakken en het geeft handvatten voor het vormgeven van burgerschapsonderwijs.

Lokaal 203 CHRISTINA SCHOUTEN + RIEKE VAN BEMMEL (HU)**WAT IS PROGRAMMATISCH TOETSEN EN WAT BETEKENET HET VOOR HET ONDERWIJS?**

Programmatisch toetsen is een vorm van toetsen waarin de ontwikkeling van de student meer centraal staat en er holistischer wordt getoetst. We starten met een introductie over wat programmatisch toetsen inhoudt. Vervolgens bespreken we de consequenties van deze vorm van toetsen voor het leren en onderwijs. Hierbij komen de studentbegeleiding, rol van feedback, zelfregie van studenten en flexibiliteit van het onderwijs (aanbod) aan bod, geïllustreerd middels voorbeelden uit de praktijk. Naast kansen en mogelijkheden worden ook de uitdagingen en belemmeringen besproken.

A

Lokaal 109 STAN VAN GINKEL + BO SICHTERMAN (HU)**LEREN PRESENTEREN MET VIRTUAL REALITY**

Binnen het onderwijs worden er steeds vaker innovatieve technologieën zoals Virtual Reality (VR) ingezet voor de ontwikkeling van skills. Met VR kunnen leeromgevingen gecreëerd worden – gebaseerd op onderwijskundige principes – waarbij realistische situaties nagebootst worden: van het oefenen van een presentatie in de klas tot het oefenen van een slechtnieuwsgesprek met een leerling. Een van de voordelen van VR is dat je het zo vaak kunt gebruiken, waar, én wanneer je maar wilt. Daarbij is het VR-systeem in staat om gepersonaliseerde feedback te geven op, bijvoorbeeld, non-verbale communicatieaspecten. Deze feedback is cruciaal voor de ontwikkeling van skills. Tijdens deze workshop bespreken we de inzet van technologie binnen het onderwijs en de inzichten vanuit wetenschappelijk onderzoek.

A

Lokaal 111 MARLOES VAN HOEVE (HU/GSF)**VANUIT WELKE MINDSET GEEF JIJ LES?**

Toen Carol Dweck haar theorie over 'fixed' en 'growth' mindset introduceerde was al snel het idee om zoveel mogelijk 'growth mindset' scholen op te richten. Maar dat is niet hoe het werkt. Een growth mindset is niet een doel op zich. Het gaat er om om je overtuigingen, en hoe je bijvoorbeeld omgaat met fouten, te leren kennen. En om op cruciale punten jezelf uit te nodigen om vanuit een growth mindset te werken. Daar kunnen docenten hun leerlingen bij helpen. Door de theorie goed te doorgronden. Maar meer nog door zelf het goede voorbeeld te geven. Hoe ga je zelf om met het maken van fouten? Welke ideeën heb je zelf in bepaalde situaties, en hoe kun je die onderzoeken?

A

Lokaal 112 BARRY ROEST (GSF)**DE LESSONS LEARNED VAN HET EERSTE JAAR QUEST '21**

QUEST '21 is een schooleigen onderwijsconcept op havo/vwo-niveau van het A. Roland Holst College. Het bevorderen van de autonomie van de leerling heeft daarin een centrale plaats. Waar het kan, zijn de leerlingen (mede)verantwoordelijk voor hun eigen leerproces. Na 5 of 6 jaar halen ze een (havo- of vwo) diploma.

A

Om dat te bereiken hebben we een aantal meer en minder drastische beslissingen genomen. Zo werken we leerdoelgestuurd en geven we geen vakken, maar modules. Deze betekenisvolle projecten en lessenseries van 6 weken zijn soms verplicht, maar vaak een keuze. Verder is QUEST '21 cijferloos (zolang als dat mag) en is formatieve evaluatie een kernbegrip. We beperken het gebruik van de summatieve schriftelijke toets zoveel mogelijk.

In deze presentatie gaan we in op onze zoektocht om ons ideaal te bereiken: meer intrinsiek gemotiveerde leerlingen. Ook doen we verslag van het eerste jaar van onze queeste.

NOTITIES | RONDE 2

Spreker

Onderwerp

Grote Aula

DOMINIQUE SLUIJSMANS

FORMATIEF HANDELEN ALS KANSENGENERATOR VOOR LEERLINGEN EN DOCENTEN

Misschien is de volgende situatie herkenbaar. U geeft na een aantal weken les een toets om vast te stellen of uw leerlingen de stof die is onderwezen hebben begrepen. Helaas blijkt dat bij veel leerlingen niet het geval te zijn. Veel docenten ervaren in een situatie als deze een professioneel dilemma: Ga ik door met de nieuwe stof of ga ik eerst nog een keer investeren in begrip van de eerder onderwezen stof? Formatief handelen is een didactisch proces dat kan helpen deze situatie te voorkomen. In deze bijdrage geef ik daarvoor handvatten en onderbouwing. Ik zal invulling geven aan wat formatief handelen is, waarom het belangrijk is en hoe je er concreet vorm aan kunt geven in de lessen. Daarbij zal ik specifiek ingaan op de rol die de docent en leerling daarin kan spelen. Doel van mijn bijdrage is concrete handvatten te geven, maar vooral ook het belang van een zorgvuldig curriculumontwerp, als voorwaarde voor een effectief proces van formatief handelen, te duiden.

A

Ontmoetingskerk

LUCELLE COMVALIUS + PATRICE VAN ZIMMEREN

BEWUST VOOR DE KLAS

Veel leerkrachten komen in hun werk situaties tegen die hun professionaliteit (negatief) beïnvloeden en ervoor zorgen dat ze vanuit ego handelen. Wij noemen dat Ego-Professionaliteit. Je handelen lijkt professioneel, maar wordt feitelijk gestuurd door je ego. Je reageert dan niet vanuit wie je werkelijk bent of vanuit je beroepshouding, maar je maakt de situatie op de een of andere manier persoonlijk. Qua gedrag ben je bezig met controle en vermijding. Dit is uitermate vermoeiend en geeft stress.

GSF

HU
UU

Zolang ons ego (bewust of onbewust) een woordje meesprekt in ons handelen, lopen we meer risico op onevenwichtig functioneren met als ziekte, langdurig uitval of zelfs het beroep verlaten als eindresultaat. Ben jij je bewust van jouw ego en hoe Bewust sta jij voor de klas?

Brinkhuis Theaterzaal

GINO CAMP

ONLINE ONDERWIJS: HELLO, GOODBYE?

In deze presentatie gaat Gino Camp in op de vraag wat we toch aanmoeten met dat online onderwijs. In de COVID-crisis hebben we mooie voorbeelden gezien van online onderwijs, maar ging het ook regelmatig mis. Wat is goed online onderwijs eigenlijk? Wanneer is het effectief en wanneer niet? En is online leren anders dan offline leren? Op basis van onderzoek uit de cognitieve psychologie zal op deze vragen een antwoord worden gegeven.

A

Restaurant WOUTER DE JONG**GAMEFUL DESIGN: LESONTWERP VANUIT INTRINSIEKE MOTIVATIETECHNIKEN**

Gameful design geeft een motivatieperspectief bij je lesontwerp: wat werkt in spellen, waarom werkt het, en hoe kan je dit vertalen naar een onderwijsomgeving? Gameful design gaat veel verder dan punten, badges en leaderboards zoals gamification dat doet. Het combineert elementen uit de motivatiepsychologie met ontwikkelingen uit de game industrie om leerlingen te motiveren om te leren en te blijven leren.

Gameful design is geen leertheorie en kan worden ingezet in een constructivistische, cognitivistische, of behavioristische onderwijsomgeving. Het omvat formatief handelen, eigenaarschap, het gebruik van verhalen, gemeenschapsgevoel, identiteit en meer. Gameful design heeft dus niet als doel van je les een spel te maken, maar elementen aan je lessen toe te voegen om intrinsieke motivatie aan te wakkeren.

Deze presentatie geeft een kort overzicht van de 12 gameful design elementen, waarom deze elementen werken, en een paar voorbeelden hoe deze elementen kunnen worden toegepast.

Lokaal 214 SANNE VAN WETTEN (NRO)**NRO: DE GEVOLGEN VAN COVID-19 VOOR DE LEERGROEI VAN LEERLINGEN IN HET BASISONDERWIJS**

We zijn nu al ruim twee jaar bekend met COVID-19. Scholen in het primair onderwijs hebben in deze periode meerdere keren de deuren moeten sluiten en scholen moeten nog steeds regelmatig klassen naar huis sturen bij besmettingen op school.

Ondanks de toemolozie inzet van iedereen in het onderwijs en de snelle overgang naar afstandsonderwijs, hebben leerlingen in deze periode minder kans gehad om fysiek onderwijs te volgen.

- Wat heeft dit gedaan met de leerontwikkeling van leerlingen?
- Welke leerlingen zijn het meest geraakt?
- Op welke domeinen en op welke scholen hebben leerlingen de meeste leervertraging opgelopen?

In deze sessie analyseren we de data uit de leerlingvolgsystemen van basisscholen die door het Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs (NCO) verzameld zijn plus de pilot die momenteel in het voortgezet onderwijs plaatsvindt.

Lokaal 209 THEO DOUMA**DIGITALE GELETTERDHEID EN DIGITALE DIDACTIEK OP DE LERARENOPLEIDINGEN EN DE SCHOLEN**

In deze presentatie wordt ingegaan op het project digitale geletterdheid en digitale didactiek (DGDD) bij de HU en waarom de minister DGDD als basisvaardigheid voor leerlingen wil stimuleren. In deze presentatie wordt een beeld gegeven van hoe de doorlopende leerlijn DGDD bij de lerarenopleidingen er uit ziet en hoe we onderzoek en onderwijs in de aanpak willen combineren. Ook gaan we in op hoe we samen met een aantal scholen DGDD willen implementeren op deze vo-mbo-scholen. Er wordt daarbij ervaring opgedaan met een mobiel digitaal lab dat op de scholen ingezet kan worden. Daarnaast wordt er een minor aangeboden van zes onderdelen van DGDD die ook afzonderlijk door studenten of scholen gevolgd kunnen worden.

Tenslotte wordt er een site gelanceerd tijdens de presentatie waarbij scholen kosteloos en laagdrempelig materiaal en informatie kunnen vinden om met DGDD aan de slag te gaan.

Lokaal 210 KAI SPALL + JAIMY VAN BLADEL (GSF)**VAKOVERSTIJGENDE LITERATUUR IN DE BOVENBOUW (NEDERLANDS-ENGELS)**

Literatuur wordt vaak op middelbare scholen gescheiden, per vak, aangeboden en dat terwijl literatuur nooit op zichzelf staat. Daarnaast is literatuur een belangrijke culturele poot in onze samenleving: literatuur laat een leerling reflecteren op zichzelf en op de wereld om zich heen.

In deze sessie laten Jaimy van Bladel, docent Engels, en Kai Spall, docent Nederlands, zien hoe zij het vak Literatuur hebben vormgegeven in de bovenbouw van het vwo. Ook delen zij hun succeservaringen en geven ze praktische tips.

Lokaal 203 MARTIJN KOOPS (HU)**GAMEDIDACTIEK: METEEN AAN DE GANG**

In deze workshop maak je kennis met een Gamification-model.

We beginnen met een korte theoretische inleiding. Daarbij moet je heel goed opletten want de informatie heb je later nodig om te kunnen winnen :)

Na de introductie ga je zelf ook aan de slag om met zijn allen een pittige quiz te maken die we ook meteen gaan spelen.

Je ervaart de gegamificeerde werkvorm en leert meteen hoe je die zelf, in principe morgen al, kunt toepassen in je eigen lessen.

Lokaal 109 MARRIT VAN DE GUCHTE + PAUL HALMA (GSF + UVA)**DOELTAAL DIGITAAL: CHATTEN IN DE VREEMDE TAAL!**

Vind je het soms ook lastig om leerlingen, tijdens je les, in de vreemde taal met elkaar te laten communiceren?

In deze workshop laten we zien hoe leerlingen via tekst-, audio-, en video-chat gesprekken de vreemde taal kunnen leren.

Het onderzoeksproject Doeltaal Digitaal laat zien dat leerlingen veel plezier beleven tijdens het chatten, de vreemde taal vaker durven te gebruiken en er nieuwe taal door leren.

Je leert welke online tools en taken je in kunt zetten, hoe je online feedback kunt geven op grammaticale structuren en wat de opbrengsten zijn van vertaaltools en Quizlet voor de woordenschat.

A

Lokaal 111 JACQUELINE EVERS-VERMEUL (UU)**DOCENTMODELING BIJ BEGRIJPEND LEZEN**

Docentmodeling, het hardopwerkend voordoen hoe je een bepaalde strategie inzet, heeft de laatste jaren aan populariteit gewonnen. Maar waarom is dat zo'n handig didactisch instrument, juist ook in het leesonderwijs? Oftewel: wat is het idee hierachter? En welke componenten maken modeling nu echt effectief? Moet je tijdens het modelen bijvoorbeeld wel of niet het gesprek aangaan met je leerlingen? En mag je als leraar ook fouten maken tijdens het voordoen? Op dit soort vragen gaan we tijdens deze workshop in.

GSF

S

Lokaal 112 IRENE DE KLEYN + MARLEEN IJZERMAN (HU)**VAKDIDACTISCH OBSERVATIE-INSTRUMENT VOOR MODERNE VREEMDE TALEN**

Het lectoraat Meertaligheid & Onderwijs van Hogeschool Utrecht heeft een vakdidactisch observatie-instrument ontwikkeld specifiek voor de Moderne Vreemde Talen. Studenten, lerarenopleiders en werkplekbegeleiders ervaren dat er een kloof is tussen wat er op de lerarenopleidingen geleerd wordt en hoe dit terug te zien is in de praktijk. Dit instrument is ontwikkeld om een gezamenlijk vakdidactisch referentiekader te hebben om die kloof tussen theorie en praktijk te verkleinen. In dit observatie-instrument zijn de principes van communicatief taalonderwijs verwerkt en vertaald naar zichtbaar docenthandelen. Het observatie-instrument voor Moderne Vreemde Talen een welkome aanvulling op observatie-instrumenten die algemeen didactisch-pedagogisch van aard zijn. Tevens kan het instrument als houvast dienen bij het ontwerpen van een communicatieve taalles. We lichten kort de achtergrond van het instrument toe en bespreken hoe het instrument ingezet kan worden in de praktijk.

A

NOTITIES | RONDE 3

Spreker

Onderwerp

Grote Aula

CASPER HULSHOF

PSYCHOLOGIE IN DE KLAS: BIJNA ALLES WAT DOCENTEN WILLEN WETEN

In deze presentatie zal ik vertellen over de totstandkoming van het boek 'Bijna alles wat je over psychologie moet weten', dat onlangs uitkwam en dat ik schreef samen met Pedro de Bruyckere en Liese Missinne. Ons boek is geen gewoon overzicht van de psychologie, maar een brede kijk op de persoonlijke en sociale ontwikkeling die kinderen doormaken, en de invloed daarop van henzelf en hun omgeving. We schreven het boek met als doel docenten en opvoeders praktische handvatten te geven in hun omgang met kinderen, en zijn daarbij uitgegaan van de laatste stand van zaken in de wetenschappelijke psychologie. Sommige heilige huisjes zijn daarbij gesneuveld! Welke dat zijn, en wat we nu echt (bijna) zeker weten over psychologie, daar ga ik graag met u op in tijdens mijn sessie.

A

Ontmoetingskerk

RENSKE DE KLEIJN

VAN FEEDBACKONTVANGERS NAAR FEEDBACKGEBRUIKERS

In zowel de wetenschappelijke als vakliteratuur over feedback wordt meer en meer geschreven over het belang van een actieve rol van leerlingen en studenten in feedbackprocessen. Maar wat is het dan precies wat we van leerlingen en studenten verwachten? Volgens mij kan het helpen om niet meer te denken over studenten als ontvangers van feedback, maar als gebruikers van feedback en in deze sessie ga ik daarover graag met jullie in gesprek. Mijn bijdrage zal een instructiemodel voor feedbackgebruik zijn, dat ik onlangs publiceerde in een wetenschappelijk artikel. Het bevat de stappen (1) feedback vragen, (2) feedback analyseren, (3) feedback gebruiken en (4) feedbackgebruik terugkoppelen. Bij elke stap zit een aantal praktische prompts en acroniemen om leerlingen en studenten erbij te helpen of scaffolden. Zo hoop ik dat we leerlingen en studenten een stukje superkracht kunnen geven, of, om de acroniemen alvast te verklappen: CLOSER to SUPER POWER.

A

Brinkhuis Theaterzaal

MARCO SNOEK

MINDER UREN, BETERE LESSEN

De verwachtingen t.a.v. leraren zijn hoog: hoge(re) leeropbrengsten van leerlingen, bijdrage aan persoonsvorming en socialisatie, evidencebased werken, doorgaande professionalisering, enz. Tegelijk is er sprake van een hoge werkdruk, waardoor leraren nauwelijks ruimte hebben om (samen) goede lessen te ontwikkelen.

Wat zou er gebeuren als leraren 20% minder les zouden geven en de tijd die daarmee vrij komt zouden gebruiken om samen betere lessen te ontwikkelen. Zouden leerlingen dan niet dezelfde leerresultaten kunnen behalen in minder tijd? Wordt daarmee het beroep niet veel aantrekkelijker? Of heeft dat schadelijke effecten op kansengelijkheid, creëert dat onoverkomelijke problemen voor ouders en ontstaat er een onrealistische curriculumdruk? Of zijn die problemen op te lossen?

Met steun van NRO lanceren we dit schooljaar een podcastreeks rond deze vragen. In deze sessie is ruimte voor een preview, een voorbespreking en een eerste gedachtewisseling.

A

Restaurant

JASPER RIJPMAN + MICHEL DE VRIES

HOE BRENGEN WE LERARENTEAMS IN POSITIE OM ZÉLF HET ONDERWIJS TE VERBETEREN

Dit schooljaar gaat het programma Ontwikkelkracht van start, dat vanuit het Nationale Groeifonds gefinancierd wordt met een subsidie van 330 miljoen euro. Het grootste deel van die middelen is bestemd voor leraren en schoolleiders, om aan de slag te gaan met onderwijsverbetering. Michel de Vries en Jasper Rijpmans zijn een traject aan het ontwerpen waarmee scholen die meedoen aan dit programma ondersteund worden met tijd, kennis en kunde. We leggen ons voorlopige ontwerp voor aan de groep en vragen de aanwezigen om kwaliteit toe te voegen. We zijn vooral benieuwd naar 'research-informed' instrumenten die leraren en schoolleiders van deelnemende scholen in staat stellen om onderwijsverbetering vorm te geven op een manier die past bij de specifieke context van hun school.

Lokaal 214

ANNE LUC VAN DER VEGT (NRØ) ziek gemeld

DIFFERENTIATIE ALS SLEUTEL VOOR GELIJKE KANSEN

Om kinderen gelijke kansen te geven, moet je ze ongelijk behandelen. De leidraad 'Differentiatie als sleutel voor gelijke kansen' bestaat uit zes aanbevelingen om dat doel te bereiken. Die aanbevelingen zijn gericht op het onderwijs in de klas (effectieve instructie, groepswerk, differentiëren in tijd), maar ook op het schoolniveau (professionalisering leerkrachten, schoolbrede aanpak). Tijdens de workshop lichten we toe wat onderzoek leert over effectieve differentiatie en hoe we deze lessen hebben vertaald in aanbevelingen. Vervolgens zoomen we in op twee van de zes aanbevelingen en gaan daarover in gesprek met de deelnemers aan de workshop.

De leidraad is ontwikkeld in opdracht van het Nationaal Regieorgaan Onderwijsorgaan, naar het voorbeeld van de Guidance Reports van de Britse Education Endowment Foundation, door zes auteurs uit de onderwijspraktijk, lerarenopleidingen en wetenschap.

Lokaal 209

MARCO KRAGTEN + BERT BREDEWEG

DENKER: KRITISCH DENKEN MET INTERACTIEVE SYSTEEMDIAGRAMMEN

In het vierjarige project Denker (<https://denker.nu/>) wordt onderzocht hoe kwalitatief modelleren effectief kan worden ingezet als een methode om bij leerlingen uit het voortgezet onderwijs (klas 2 t/m 6) vaardigheid in systeemdenken te ontwikkelen. Samen met de diverse betrokken onderwijspartners zijn diverse lesactiviteiten ontwikkeld en uitgevoerd in het voortgezet onderwijs. De lesactiviteiten waren gericht op diverse onderwerpen zoals bijvoorbeeld het broeikas effect, voedselketen en eutrofiering.

Tijdens deze lesactiviteiten (ongeveer 2-3 lesuur) maken leerlingen, met behulp van het door ons ontwikkelde softwarepakket Dynalearn, conceptuele modellen van diverse systemen waarbij het leren van de vakinhoudelijke doelen en systeemdenken hand in hand gaan.

Tijdens de sessie gaan de deelnemers aan de slag met een lesactiviteit met Dynalearn.

Lokaal 210

MICHEL WALTMAN + DAAN VAN RIET (HU)

FORMATIEF EVALUEREN VAN BEROEPSONDERWIJS MET AUTHENTIEKE TOETSTAKEN

Hoe maak je toetstaken om zicht te krijgen op vakoverstijgende vaardigheden van je studenten in levende situaties? Waar moet je in de analyse van antwoorden op letten om studenten verder te kunnen helpen in hun ontwikkeling en je onderwijs hierop aan te passen? In deze sessie laten we zien hoe je, met de werkwijze van bewijsgericht ontwerpen en de cyclus van formatieve evaluatie, docenten hiermee verder kan helpen. We gebruiken hiervoor ter illustratie concrete voorbeelden, materialen en resultaten uit ons praktijkgericht onderzoek van de werkplaats 'Democratisering van kritisch denken'. Deze sessie is interessant voor iedereen die zich bezighoudt met formatief evalueren in het onderwijs: bijvoorbeeld als (beginnend) docent leer je meer over zelf goede toetsen maken, als schoolleider of lerarenopleider leer je hoe je docenten/studenten verder kunt professionaliseren in formatief handelen.

Lokaal 203 DAVID VAN ALTEN**VIJF JAAR ONDERZOEK NAAR FLIPPED LEARNING: WAT ZIJN DE EFFECTEN EN WAT IS DE ROL VAN ZELFREGULEREND LEREN?**

Flipped learning (FL) is uitgegroeid tot een populaire didactiek in alle onderwijsniveaus. FL houdt in dat leerlingen de leerstof voorbereiden vóór de les (bijvoorbeeld via video's), en deze leerstof toepassen tijdens de les. Wat kunnen we concluderen op basis van 5 jaar onderzoek naar de effectiviteit van FL en de rol van zelfregulatie daarin? David van Alten heeft hier als promodoc promotieonderzoek naar gedaan, waardoor hij als docent geschiedenis ook een grote groep leerlingen van zijn eigen school in het onderzoek kon betrekken.

In deze sessie kom je meer te weten over de effecten van FL op de leerresultaten en tevredenheid van studenten en leerlingen in het ho en vo, en of dit effect wordt beïnvloed door bepaalde ontwerpkenmerken. Ook krijg je de resultaten en praktische inzichten mee van twee onderzoeken naar de rol van zelfregulatieondersteuning van middelbare scholieren tijdens FL bij het vak geschiedenis.

A

Lokaal 109 CHARLINE ROUFFET (HU)**IMPLEMENTATIE VAN EEN COMMUNICATIEF TOETSPROGRAMMA VOOR MODERNE VREEMDE TALEN: ERVARINGEN VAN DOCENTEN EN STUDENTEN OP FORMATIEVE ACTIVITEITEN**

De manier waarop toetsing wordt gezien, is de laatste jaren aanzienlijk veranderd. Er heeft een verschuiving plaatsgevonden van een focus op summatieve toetsing, gericht op het vaststellen van het niveau van leerlingen aan het einde van het leerproces, naar een focus op de formatieve functie van toetsing, gebaseerd op activiteiten die geen deel uitmaken van een formele beslissing. Het hoofddoel van vreemdetalenonderwijs is leerlingen te leren communiceren in een vreemde taal. Het is daarom van cruciaal belang om toetsactiviteiten (summatieve en formatieve) te ontwikkelen die deze vaardigheid meten. Dit is echter een complexe taak voor docenten. In ons onderzoeksproject hebben docenten moderne vreemde talen daarom een communicatief toetsprogramma ontwikkeld in co-design met een onderzoeker. In deze presentatie zullen we ons specifiek richten op hoe docenten en leerlingen de implementatie van formatieve activiteiten binnen het toetsprogramma ervaren.

GSF

S

Lokaal 111 DORIS ABITZSCH + ANA LLAMAZARES + CLAUDY OOMEN (UU)**"TUSSEN THEORIE EN PRAKTIJK": HET GESPREK AANGAAN OVER VAKDIDACTISCH ONTWERPONDERZOEK**

Binnen de Graduate School of Teaching van de UU voeren studenten van de educatieve masterprogramma's mvt een vakdidactisch ontwerponderzoek uit, waarin zij een vakspecifiek leerprobleem systematisch onderzoeken. Daarbij leren zij om vanuit hun vakinhoudelijke en vakdidactische kennis een bijdrage te leveren aan het innoveren van het curriculum van hun schoolvak en de relatie tussen theorie en praktijk te verwoorden en te motiveren.

Om de kloof tussen theorie en praktijk te overbruggen, moeten studenten en stagebegeleiders in gesprek gaan, om als het ware in een co-creatie-aanpak de elkaar versterkende waarde(n) van theorie en praktijk te ervaren. Coöperatief werken zij aan het opbouwen van vakdidactische en vakinhoudelijke kennis en verbreden zij deze door de uitwisseling over ervaringen en het koppelen van ervaringen aan een kader van theoretische uitgangspunten.

Om succesvol gesprekken te voeren hebben studenten (en stagebegeleiders) handvatten nodig, die we zullen presenteren.

A

Lokaal 112 MARIA REGER + ESTHER HOKKEN (HU)**EXCURSIEDIDACTIEK MODERNE VREEMDE TALEN**

Contact met de doeltaalcultuur is ontegensprekelijk een essentieel onderdeel van het moderne vreemdetalenonderwijs. Studiereizen bieden de mogelijkheid om in een authentieke setting de eigen taal en interculturele vaardigheden uit te proberen en verder te ontwikkelen. Als onderdeel van de leerlijn internationalisering bieden wij bij de lerarenopleiding bachelor Duits daarom al jaren een cursus over excursiedidactiek aan in verband met een studiereis naar Berlijn. Echter constateerden we dat er nog steeds nauwelijks specialistische literatuur over het onderwerp bestaat, dus hebben we de specifieke didactiek vooral afgeleid uit de vakken geschiedenis en aardrijkskunde en voor onze doelgroep aangevuld met aspecten van vreemdetalendidactiek. Met deze presentatie willen we een eerste stap zetten om een bijdrage te leveren aan het opvullen van dit hiaat in de vakliteratuur. Daarbij geven we een theoretische achtergrond, maar laten we vooral ook concrete voorbeelden uit onze lespraktijk zien.

A

NOTITIES | RONDE 4

Spreker

Onderwerp

Grote Aula

ERIC VAN 'T ZELFDE

MARX, ADORNO EN HET ONDERWIJS

In de presentatie "Marx, Adorno en het Onderwijs" staat Eric van 't Zelfde stil bij hetgeen in de samenleving speelt en de impact daarvan op kinderen onder de armoedegrens. Eric staat stil bij het effect van de steeds toenemende polarisatie in Nederland onder de jeugd. Hij wil hiermee besef aanwakkeren bij de collega's in het onderwijs van wat hun leerlingen bezighoudt. Tevens biedt Eric een oplossing voor het onderwijs om onder deze omstandigheden nog steeds van waarde te kunnen zijn voor deze leerlingen in de achterstandswijken.

GSF

HU
UU

Ontmoetingskerk

STEVEN RAAIJMAKERS (UU)

MAG IK 15 MINUTEN JULLIE AANDACHT?

TED talks mogen maar 18 minuten lang zijn. Onderwijsadviseurs vertellen je dat de aandachtsspanne van mensen na 15 minuten drastisch afneemt. Dit lees je vervolgens terug in allerlei handboeken voor docenten. Het klinkt allemaal heel logisch en ziet er met al die grafieken en referenties erg evidence-informed uit. Maar wat gebeurt er als we ons wat verdiepen in die grafieken en referenties? Waar is die 15 minuten nou precies op gebaseerd? Tijdens deze presentatie duik ik in de rabbit hole van de aandachtsspanne. Wil je weten waar ik eindig? Kom dan luisteren naar wat ik allemaal ontdekte tijdens deze ontdekkingstocht!

A

Brinkhuis Theaterzaal

FELIENNE HERMANS

HEDY: GEMAKKELIJK LEREN PROGRAMMEREN OP SCHOOL!

Steeds meer scholen willen met hun leerlingen aan het programmeren, en als onderdeel van Digitale Geletterdheid wordt dit waarschijnlijk zelfs verplicht. Maar, hoe pak je dat aan? Welke tools kan je gebruiken om leerlingen én docenten enthousiast en vaardig te krijgen? Feliene Hermans ontwikkelde hiervoor de programmeertaal Hedy die ze in deze sessie toe zal lichten. Hedy is geschikt voor de bovenbouw van het po en de onderbouw van het vo, gratis te gebruiken en geheel vertaald in het Nederlands.

GSF

HU
UU

Restaurant MARCO VAN VEMDE**MEERSTEMMIGHEID IN HET GESCHIEDENISONDERWIJS**

In deze presentatie zullen er twee werkvormen getoond worden die gebruikt kunnen worden om de meerstemmigheid binnen het geschiedenisonderwijs te vergroten. Het geschiedenisonderwijs is de laatste jaren aan een essentiële verandering begonnen waarin er meer aandacht besteed wordt aan de andere kant van de geschiedenis. Hier zal er ook tijdens deze presentatie aandacht voor zijn.

GSF

HU
UU**Lokaal 214 JELMER EVERS****NAAR EEN GEFLIPT SYSTEEM IN NEDERLAND**

In 2012 publiceerden Jelmer Evers en Rene Kneyber 'Het Alternatief, weg met de afrekencultuur in het onderwijs' en in 2015 'Flip the System: changing education from the ground up'. Daarin pleitten ze voor een geflipt systeem. Een systeem gebaseerd op "we gaan sturen op vakmanschap, beroepseer en vertrouwen". Ondanks toch ook positieve ontwikkelingen lijkt dat ideaal verder weg dan ooit. Of toch niet? Zowel in de politiek, het onderwijsveld als in de beroepsgroep is er wel degelijk het besef dat het anders moet, de Nederlandse maatschappij staat voor enorme uitdagingen en publiek onderwijs en leraren zouden voorop moeten lopen om tot 'een alternatief' te komen. Dat is inmiddels ook een democratische noodzaak. Met een nieuw kabinet en een nieuwe minister lijkt deze discussie toch in een stroomversnelling te komen en is een geflipt systeem misschien toch binnen handbereik. In deze sessie gaan we in op hoe dat er uit zou kunnen zien en wat onze rol zou kunnen zijn.

GSF

HU
UU**Lokaal 209 KIRSTEN CUPPEN****TALENTENPASPOORT**

Kijk jij verder dan alleen cijfers. Kom dan kijken naar het Talentenpaspoort; hét digitale groeidocument naast je diploma dat laat zien wie je bent!

Een talentenpaspoort is een (digitaal) groeidocument waarin je op basis van jouw individuele ontwikkelbehoefte kunt laten zien wie je bent en waar je talenten liggen.

Het is een positief verwoord instrument waarbij ervan uit wordt gegaan dat iedereen beschikt over één of meerdere talenten en dat die met de juiste tools en begeleiding inzichtelijk gemaakt kunnen worden. Een talentenpaspoort sluit aan bij de visie van een leven lang ontwikkelen en de motivatietheorie van Ryan en Deci.

In deze workshop/lezing ga je zien wat het is, waarom het ontwikkeld is, hoe het te gebruiken is en wat de resultaten zijn.

GSF

HU
UU**Lokaal 210 RIEKE VAN BEMMEL + CHRISTINA SCHOUTEN + MONIQUE VAN DE LAARSCHOT (HU)****WAT BETEKEN HET FLEXIBEL OPLEIDEN VAN LERAREN?**

Flexibel opleiden staat volop in de belangstelling bij beleidsmakers en onderwijsprofessionals. Belangrijke redenen hiervoor zijn beter kunnen aansluiten bij de verschillende doelgroepen en leerbehoeftes, snel kunnen inspelen op technologische en maatschappelijke ontwikkelingen en het onderwijs aantrekkelijker en toegankelijker maken. Flexibiliseren kan op verschillende gebieden. Zo experimenteren lerarenopleidingen met leeruitkomsten, vraaggericht onderwijs en plaats- en tijdonafhankelijk onderwijs om de keuze voor de (over)stap naar het onderwijs aantrekkelijk en mogelijk te maken.

Om inzicht te krijgen in de beweegredenen achter flexibilisering en de vormgeving daarvan hebben we een spel ontwikkeld: Flexplore! In deze bijeenkomst spelen we het spel, waarmee de deelnemers helder krijgen waarom zij de opleiding willen flexibiliseren en hoe zij dit in het onderwijsontwerp kunnen vormgeven.

HU
UU

Lokaal 203 HANNEKE TUITHOF (UU)**DE VAKDIDACTISCHE ONTWIKKELING VAN BEGINNENDE EN ERVAREN DOCENTEN**

De vakdidactische ontwikkeling van docenten heeft tijd en aandacht nodig. Beginnende docenten zouden nog weinig vakdidactische kennis en vaardigheden hebben. Volgens onderwijsonderzoekers zou er pas bij ervaren docenten sprake kunnen zijn van rijke en degelijke vakdidactische kennis en bekwaamheden. Uit mijn eigen onderzoek naar beginnende docenten blijkt dat dit iets genuanceerder bekeken kan worden. Ik ga in op hoe vakdidactische ontwikkeling plaats vindt en welke factoren die ontwikkeling belemmeren en stimuleren. Ook laat ik zien welke verschillen er zijn tussen beginnende en ervaren docenten.

A

Lokaal 109 JACOLIENE VAN WIJK (GSF/UU)**WISKUNDIG VOEWEN: VAN CONCREET NAAR ABSTRACT IN 10 MINUTEN**

Vrijwel iedere leerling vindt het leuk om de les te starten met vouwen, óók op het voortgezet onderwijs. Dat er vervolgens nog leerzame wiskunde volgt, gebaseerd op het vouwwerk, dat verwachten veel leerlingen niet! In deze presentatie ga je - na een korte inleiding - zelf aan de slag!

Wiskundig vouwen kan leerlingen helpen begrijpen waarom de gradenboog van een geodriehoek niet hetzelfde is als een liniaal, ofwel: wat ging er mis bij de Hema geodriehoek? (praktijkonderwijs, onderbouw) óf je kiest voor zelf de verdubbelingsformules afleiden (VWO bovenbouw). Vervolgens gaan we voor alle niveaus in op het begrip en/of opstellen van een exponentiële functie met vouwen, én het maken van een grafiek.

GSF

S

Lokaal 111 CONSTANCE VAN HALL + JORIS BURMEISTER (GSF)**BIG HISTORY IN DE KLAS: AANVULLING VOOR JE LESSEN, EEN PROJECT OF ALS VAK!**

In deze workshop laten we jullie kennis maken met Big History: 13,8 miljard jaar geschiedenis waarbij alle schoolvakken langskomen, maar dan in een groot verhaal! Behalve de aantrekkelijke inhoud, namelijk de geschiedenis van ons universum, onze planeet en onszelf, biedt Big History ook vaardigheden die verbinding tussen de vakken stimuleren.

Tijdens onze workshop vertellen we zowel over de inhoud als over de vaardigheden en geven we concrete voorbeelden die je direct ook in je eigen lessen kan gebruiken. We laten je ook kennis maken met de course website, waarop een rijkdom aan materiaal te vinden is zoals heldere filmpjes met uitleg en artikelen. Ook zetten we je aan het werk met dit uitdagende interdisciplinaire vak door zelf te gaan scale-switchen en claim-testen, twee belangrijke vaardigheden binnen BHP. Welk vak je zelf ook geeft: zeker weten dat je na deze workshop met heel wat nieuwe ideeën en inzichten de deur uit gaat!

A

Lokaal 112 RICHARD VAN DEN BERG + ANNEMARIE SCHEP (HU)**HET OPLEIDINGSHUIS, SAMEN OPLEIDEN IN DE SCHOOLPRAKTIJK**

Het Opleidingshuis is een partnerschap van Instituut Archimedes, de GST en NUOVO schoolbestuur. In dit partnerschap voeren we het generieke deel van het curriculum (de PH en VH-lijn/ de beroepenlijn, praktijkonderzoek en de Studie- en Werklijn) volledig in de school uit. We werken samen met opleiders vanuit de instituten en de school aan het begeleiden en beoordelen van studenten. Door de opleidingsdidactiek die we hierbij inzetten zoeken we steeds naar de koppeling tussen praktijk en theorie proberen we de vaak ervaren kloof hiertussen te dichten. We sluiten hierbij zoveel mogelijk aan op relevante ervaringen (concerns) van studenten en de context waarin zij acteren.

Voor informatie/ een indruk, zie: <https://www.platformsamenopleiden.nl/kennisbank/opleidingshuis-sectoroverstijgende-samenwerking/>

A

We leveren de specifieke focus van de workshop indien gewenst later aan.

Sprekers

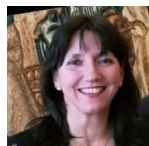
ALEXANDER RINNOOY KAN

Hoogleraar, UvA

Alexander Hendrik George Rinnooy Kan is een Nederlandse wiskundige en voormalig senator voor Democraten

66 (D66).

Rinnooy Kan is hoogleraar economie en bedrijfskunde aan de Universiteit van Amsterdam sinds september 2012. Van augustus 2006 tot september 2012 is hij kroonlid en voorzitter geweest van de Nederlandse Sociaal-Economische Raad (SER). In de jaren 1991 - 1996 was hij voorzitter van de werkgeversorganisatie VNO en, na de fusie met het NCW, van de VNO-NCW. Van 1996 tot 2006 was hij lid van de Raad van Bestuur van ING Groep.

ANA LLAMAZARES

docent, Universiteit Utrecht/
Hogeschool Utrecht

Ana Llamazares is als vakdidactica Spaans verbonden aan de Graduate

School of Teaching van de Universiteit van Utrecht en de Hogeschool Utrecht.

DR. ANDREW NIEMEIJER

Atlascollege

Andrew Niemeijer is leraar Engels op een middelbare school. In zijn lessen benadrukt hij iedere dag weer

de waarde van literatuur, onder andere tijdens Fast Lane English, een versterkte taalstroom met cultuur als ankerpunt. In 2009 werd Niemeijer benoemd tot Leraar van het Jaar. Als bestuursvoorzitter van de Stichting Leraren van het Jaar bekleed Andrew diverse onderwijsadvies functies waarin hij de cruciale rol van de leraar in het maatschappelijke, politieke en academische debat benadrukt. In 2021 is Andrew gepromoveerd aan de VU Amsterdam. Zijn proefschrift getiteld War in the Classroom is een studie naar het effect van (oorlogs-)

literatuur als burgerschaps-tool in het onderwijs.

🐦 @laradagast

ANNE LUC VAN DER VEGT

Onderzoeker, Nationaal Regieorgaan
Onderwijsonderzoek

Anne Luc van der Vegt heeft onderzoek gedaan op diverse thema's binnen het onderwijs. Hij is werkzaam bij het

Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek, waar hij vanaf het begin is verbonden aan de Kennisrotonde. Hij schreef eerder 'Differentiatie in de klas: wat werkt?' en is medeauteur van de leidraad 'Differentiatie als sleutel voor gelijke kansen'.

ANNEMARIE SCHEP

Opleider in en betrokken bij
doorontwikkeling van het
Opleidingshuis, Hogeschool Utrecht

ARJAN VAN DER MEIJ

Docent, De Populier

Arjan van der Meij is vooral leraar natuurkunde en NLT. Hij studeerde met veel plezier natuurkunde van

1988-1994. Na de postdoctorale lerarenopleiding is hij gaan werken op scholengemeenschap De Populier in Den Haag. Op De Populier heeft hij met een aantal vrienden en collega's een bloeiende, sterke, vrolijke en creatieve bèta-afdeling opgezet. De laatste jaren heeft hij zich zowel op zijn school als landelijk als internationaal ingezet om Maakonderwijs te ontwikkelen. In 2021 werd hij verkozen tot Natuurkundeleraar van het Jaar door de Nederlandse Natuurkundige Vereniging. Naast leraar is hij voorzitter van de Adviesraad van Stichting Leerkraft en maakt hij generatieve wiskundige kunst. Zie verder LinkedIn.

🐦 @arjanvandermeij 🌐 <https://dutchplottr.nl>

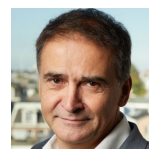
BARRY ROEST

Afdelingsleider QUEST ('21) en havo/
vwo onderbouw, GSF - A. Roland Holst
College

Ik wist op de basisschool al wat ik

wilde worden: leraar. En vrij snel op de middelbare school wist ik ook waar: in het voortgezet onderwijs. Dus zo geschiede. Inmiddels ben ik ruim 20 jaar werkzaam in het voortgezet onderwijs. Eerst als docent Nederlands en de laatste jaren als afdelingsleider.

🐦 @IJzervreter1979

BERT BREDEWEG

Lector, Hogeschool van Amsterdam

Bert Bredeweg is sinds 1 oktober 2018 lector Didactiek van de Bètavakken aan de Hogeschool van Amsterdam.

Bert Bredeweg is sinds 1986 werkzaam bij de Universiteit van Amsterdam waar hij in 1992 promoveerde op het proefschrift Expertise in Qualitative Prediction of Behaviour (promotor: prof. dr. B.J. Wielinga). Van 1992 tot 2003 was hij als universitair docent verbonden aan de toenmalige Faculteit der Psychologie. Sinds 2003 is Bert Bredeweg als hoofddocent werkzaam bij het Instituut voor Informatica, waar hij ook na zijn overstap naar de HvA een dag per week aan verbonden blijft.

BO SICHTERMAN

PhD-student, Hogeschool Utrecht

Bo is als PhD-student en docent actief in het ontwikkelen van de leerlijn Digitale Geletterdheid & Digitale Didactiek binnen Instituut Archimedes van de Hogeschool Utrecht. Daarnaast is ze onderzoeker binnen ontwikkel- en onderzoeksprojecten gericht op digitale innovatie in het onderwijs, geeft ze les binnen de master van de lerarenopleiding en begeleidt ze studenten vanuit verschillende domeinen (bijv. ICT en educatie) met hun (afstudeer)projecten.

CASPER HULSHOF

Docent en onderzoeker, Universiteit
Utrecht

Casper Hulshof is docent aan de opleiding Onderwijskunde aan de

Universiteit Utrecht. Hij verzorgt onder andere onderwijs op het gebied van onderwijspsychologie, assessment, wetenschapsfilosofie en geschiedenis van het onderwijs. Verbinding met de actualiteit en humor zijn voor hem belangrijke elementen die onderwijs onderscheidend maken. Daarnaast is hij via verschillende sociale media actief deelnemer aan discussies over onderwijskwesties.

Met Pedro de Bruyckere publiceerde hij verschillende boeken over zogenaamde 'onderwijsmythes'.

🐦 @casperhuls

CHARLINE ROUFFET

Docent-onderzoeker, Hogeschool
Utrecht

Charline Rouffet is docent en vakdidacticus aan de Hogeschool

Utrecht voor de eerste- en tweedegraads lerarenopleiding Frans. Ze werkt daarnaast voor het kenniscentrum Leren en Innoveren als docent-onderzoeker binnen het lectoraat Meertaligheid en Onderwijs, binnen dezelfde hogeschool. In september 2018 is ze gestart met een promotieonderzoek over de invloed van communicatief toetsen op het vakdidactisch handelen van docenten moderne vreemde talen.

CHRISTINA SCHOUTEN

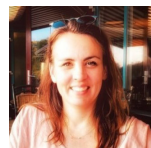
Toetsexpert en projectleider,
Hogeschool Utrecht

Christina Schouten is mede-ontwikkelaar van een flexibel

curriculum, gebaseerd op leeruitkomsten, binnen de tweedegraads lerarenopleidingen van de Hogeschool Utrecht. Zij draagt als projectleider zorg voor de implementatie van programmatisch toetsen in deze opleidingen. Zij coördineert mede het HU-brede leernetwerk programmatisch toetsen en in dit netwerk ondersteunt en adviseert zij opleidingen,

leidt zij leerteams en inspiratiesessies voor diverse doelgroepen en publiceert zij maandelijks een blog over de implementatie van programmatisch toetsen. Haar focus ligt op het ontwerpen van vraaggestuurd en ontwikkelingsgericht onderwijs.

<https://husite.nl/toetsing-nieuw/blogs-over-programmatisch-toetsen/>

CLAUDY OOMEN

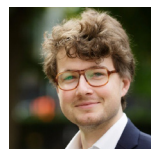
Adviseur/trainer, Universiteit Utrecht
Claudy Oomen is als onderwijskundig adviseur en docenttrainer verbonden aan de afdeling Onderwijsadvies & Training en de Graduate School of Teaching aan de Universiteit Utrecht.

CONSTANCE VAN HALL

Docent, GSF / A. Roland Holst College
Constance van Hall studeerde filosofie en geschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam. Na de 1-jarige post master voor docent kwam ze te werken op het Roland Holst College. Daar begon ze samen met Joris Burmeister in september 2012 met het vak Big History. We bleken de eerste school in Europa te zijn en dat bracht nogal wat teweeg! We bezochten scholen, conferenties en universiteiten, zowel in binnen- als buitenland; Constance schreef een lesmethode (met de verrassende titel: Big History) en we kwamen zelfs in DWDD terecht. Het vak wordt nu op ongeveer 40 scholen in Nederland gegeven en we blijven ons best doen docenten enthousiast te maken en houden voor dit prachtige project!

[@constancevh](#)

DAAN VAN RIET

Hogeschooldocent & onderzoeker, Hogeschool Utrecht
Daan leidt het onderzoek Democratisering van kritisch

denken en is verbonden aan de Hogeschool Utrecht als lerarenopleider en onderzoeker. Hij verzorgt onderwijs over (onderwijs)ethiek, denkvaardigheden en burgerschapsvorming. Zijn onderzoek richt zich op

de epistemische macht en -autoriteit van docenten in relatie tot de democratie. O.a. in de context van het analyseren van klimaatvraagstukken in relatie tot de identiteitsontwikkeling van leraren (in opleiding). Tot 2021 werkte hij voor ROC Midden Nederland als hoofd van het Expertisecentrum Kritisch Denken en hier deed hij ervaring op in het begeleiden van onderwijsteams in het ontwerpen van onderwijsmateriaal en het ontwikkelen van effect

[@daanvanriet1](#) <https://www.werkplaatsburgerschap.nl>

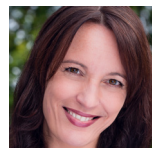

DAVID VAN ALTEN

Lerarenopleider en informatiemanager, Universiteit Utrecht / Cals College
Van 2015 - 2020 heb ik als PromoDoc binnen de Universiteit Utrecht een

promotieonderzoek naar Flipped Learning gecombineerd met het doceren van geschiedenis op het Cals College Nieuwegein. Ik vind het inspirerend om onderzoek, theorie en praktijk met elkaar te verbinden. In mijn huidige functie als lerarenopleider aan de Graduate School of Teaching komt dit wederom samen. Daarnaast werk ik ook nog steeds op het Cals College, inmiddels in de functie van informatiemanager waarin ik als schakel tussen ICT, het onderwijs, en de organisatie daarvan bijdraag aan ICT-ontwikkelingen binnen onze scholen.

[@davidvanalten](#)

DOMINIQUE SLUIJSMANS

Zelfstandig onderwijskundige, Sluijsmans Onderwijsadvies
Dr. Dominique Sluijsmans is lector Integrale Curriculumontwikkeling bij de Hogeschool Rotterdam en bestuurslid en trainer bij Toetsrevolutie. Daarnaast voert ze als zelfstandig onderwijskundige een aantal projecten uit in het po, vo en hoger onderwijs. Meer informatie over haar werk is te vinden op sluijsmans.net

[@dmasluijsmans](#)

DORIS ABITZSCH

Docent, Universiteit Utrecht
Doris Abitzsch is als docente en vakdidactica Duits verbonden aan het Departement Talen, Literatuur en Communicatie en de Graduate School of Teaching van de Universiteit van Utrecht.

[@DorisDNL](#)

ERIC VAN 'T ZELFDE

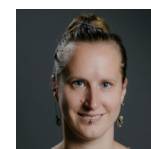
Directeur College de Brink, GSF
Eric van 't Zelfde (1972) is docent Engels en sinds 2000 directielid. Hij heeft op meerdere scholen diverse functies bekleed van teamleider tot rector. Eric heeft het streven om het onderwijs en de samenleving te verbeteren door zwakke scholen weer naar voldoende of excellent te brengen. Eric heeft het 'systeendenken' losgelaten en vindt dat de 'bedoeling' leidt tot goede scholen voor zowel leerlingen als personeel. Eric is van mening dat de samenleving een existentiële crisis doormaakt en vindt dat onderwijs een belangrijk deel van de oplossing hiervan kan bieden. Naast zijn werk in het onderwijs heeft Eric meerdere boeken op zijn naam staan en is hij te zien in het programma Dreamschool van de NPO.

[@EricvanZelfde2](#)

ESTHER HOKKEN

Hogeschooldocent, Instituut Archimedes, HU
Esther Hokken werkt al ruim 10 jaar op de lerarenopleiding Duits van de HU. Hier geeft ze vakdidactische vakken, taalvaardigheid en cultuurvakken. Ze begeleidt studenten bij hun stage en onderzoek op de middelbare school waar ze eerder als lerares Duits werkzaam was. Op het gebied van excursiedidactiek heeft ze als lerares in het VO veel excursies naar Duitsland opgezet en begeleid en is ze ook op de HU al jaren docente en/of begeleidster voor het vak Sprache und Kultur: Berlin. De cursus waarbij studenten een eigen excursie naar Berlijn organiseren.

FELIENNE HERMANS

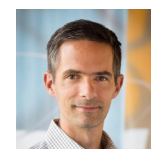
Wetenschapper, leraar en lerarenopleider

Felienne is universitair hoofddocent bij het Leiden Institute of Advanced

Computer Science (LIACS) van de Universiteit van Leiden, waar ze de PERL-groep leidt die onderzoek doet naar programmeren voor iedereen. Ze geeft een ochtend in de week programmeerles aan de derde klas van het Lyceum Kralingen in Rotterdam, en werkt ook een dag per week op de VU als vakdidacticus informatica in de ULO.

Felienne is host van de SE-radio podcast, een van de populairste podcasts over software op het web, zit in het bestuur van I&I (de vereniging van Informaticadocenten) en ze is lid van TC39, de commissie die JavaScript ontwikkelt. In 2021 won Felienne de Nederlandse Prijs voor ICT onderzoek.

[@felienne](#) <https://www.felienne.com/>

GINO CAMP

Bijzonder hoogleraar Effectief leren, Open Universiteit

Gino Camp richt zich in zijn onderzoek op de toepassing

van wetenschappelijke kennis over cognitie in de onderwijspraktijk. Met de werking van het geheugen als basis onderzoekt hij hoe je als student en als docent het leerproces optimaal kunt stimuleren. Voor zijn bijdragen aan het onderwijs ontving hij in 2010 de Onderwijsprijs van de Erasmus Universiteit Rotterdam. Bij de Open Universiteit stond hij aan de wieg van een nieuw onderwijsmodel. Hij is mede-auteur van het boek Wijze Lessen, het onderwijsboek van het jaar in 2019. In datzelfde jaar ontving hij een Comenius Teaching Fellowship gericht op het implementeren van een digitale tool voor effectief studeren aan de Open Universiteit.

[@camp_gino](#)

HANNEKE TUIJTHOF

*Vakdidacticus geschiedenis UU en
hoofddocent curriculumvraagstukken
HU, UU en HU*

Beginnen als docent geschiedenis en
maatschappijleer in het voortgezet onderwijs in Utrecht
en Zeist

Daarna vakdidacticus geschiedenis en lerarenopleider bij
Universiteit Utrecht

Vanaf 2010 ook vakdidacticus en curriculumontwikkelaar
bij Hogeschool Utrecht

In 2017 gepromoveerd op vakdidactische
kennisontwikkeling van ervaren geschiedenisdocenten

2017-2020 lectoraat gammadidactiek bij Fontys

2020-2021 lid van de herijking Canon van Nederland

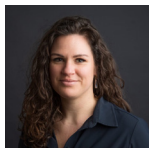
2021 - tot nu hoofddocent in lectoraat

curriculumvraagstukken HU naast

vakdidacticus+onderzoeker bij de UU

Ik geef onderwijs in de educatieve master UU en
bachelors HU, verder geef ik nascholing en doe ik
onderzoek naar vakdidactische ontwikkeling van
docenten

🐦 @hanneketuijthof

HILLY DROK

Trainer & adviseur, Toetsrevolutie

Hilly Drok is trainer, adviseur en
bestuurslid bij Toetsrevolutie. Ze is
ook auteur van verschillende blogs

over formatief handelen en feedback, die te vinden zijn
op www.toetsrevolutie.nl. Daarnaast is zij voormalig
docent Nederlands in het voortgezet onderwijs. Op de
school waar zij jarenlang werkte, hield zij zich als teacher
leader tevens bezig met de implementatie van formatief
handelen en onderwijsontwerp.

🐦 @DrokHilly <https://www.toetsrevolutie.nl>

INGE DE WOLF

Hoogleraar, Universiteit Maastricht

Inge de Wolf is bijzonder hoogleraar
aan de Universiteit Maastricht. Ze is
oprichter en directeur van Education

Lab. Dit is een netwerk gericht op duurzame verbetering
en innovatie van het onderwijs. In samenwerking
met leraren en wetenschappers werkt ze aan inzichten
en activiteiten voor de professionalisering van (expert)
leraren en schoolleiders. Zo maakt ze met haar teams
toolkits en praktijkkaarten, heeft ze in Amsterdam
een onderwijskennisnetwerk opgezet (ONA) en is ze
een van de initiatiefnemers van Ontwikkelkracht, een
nieuw programma voor een kennisinfrastructuur in het
onderwijs. Daarnaast werkt Inge als onderwijsinspecteur
en doet ze internationaal advieswerk voor de WereldBank
en OESO.

🐦 @inge_dewolf <https://www.education-lab.nl>

IRENE DE KLEYN

*Hogeschooldocent, Hogeschool
Utrecht*

Irene de Kleyn is lerarenopleider
en vakdidactica Moderne Vreemde

Talen (MVT) met ervaring in het voortgezet onderwijs.
Irene is curriculum verantwoordelijke van de Bachelor
lerarenopleidingen Engels en Frans. Zij heeft een leidende
rol in het herontwerp van de leerlijn vakdidactiek MVT.

JACOLIENE VAN WIJK

*Docent wiskunde, eerste graads, Goois
Lyceum*

Sinds een aantal jaar combineert
Jacolien haar achtergrond als

Industrieel Ontwerper met haar huidige baan als
wiskundedocent door lessen te ontwikkelen waarbij het
gebruik van wiskundig vrouwen, onderdeel van origami,
het uitgangspunt is. Vanaf september 2022 krijgt zij de
Dudoc beurs om hier promotieonderzoek naar te doen,
begeleid door het Freudenthal Instituut van de Universiteit
Utrecht. Dit promotieonderzoek combineert zij met haar

baan als eerstegraads wiskundedocent aan het Goois
Lyceum.

<https://www.wiskundigvrouwen.nl>

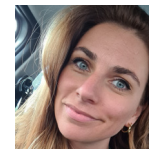

JACQUELINE EVERS-VERMEUL

*Docent-onderzoeker, Universiteit
Utrecht*

Dr. Jacqueline Evers-Vermeul werkt
als docent-onderzoeker bij het

Departement Talen, Literatuur en Communicatie aan de
Universiteit Utrecht. Zij doet onderzoek naar taal- en
geletterdheidontwikkeling en de rol die teksten daarin
spelen: welke kenmerken maken een tekst of toetsvraag
lastiger te begrijpen, hoe komt dat en wat betekent dit
voor de onderwijspraktijk? Daarnaast bestudeert zij wat
effectieve didactieken voor lees- en schrijfonderwijs zijn,
en hoe docentprofessionalisering op dit terrein het beste
vorm kan krijgen.

JAIMY VAN BLADEL

Docent Engels, A. Roland Holst College

Jaimy van Bladel heeft Engelse Taal en
Cultuur gestudeerd aan Universiteit
Utrecht en is daarna les gaan geven

aan het A. Roland Holst College te Hilversum waar zij nu al
geruime tijd werkzaam is als docent.

JASPER RIJPMAN

Leraar, Hyperion Lyceum Amsterdam

Jasper Rijpma (1984) is leraar
geschiedenis aan het Hyperion Lyceum
in Amsterdam. Voor zijn school is

hij verantwoordelijk voor curriculumontwerp. Zo heeft
Jasper met collega's het vak 'Grote Denkers' ontworpen,
waarbij leerlingen vertraagd leren denken en reflecteren
op actuele maatschappelijke vraagstukken. In 2014
werd hij verkozen tot Leraar van het Jaar, in 2017 werd
Jasper genomineerd voor de Global Teacher Prize. Als
'onderwijsambassadeur' zet Jasper zich onder meer in
voor het versterken van de beroepsgroep leraren in het
vo.

JELMER EVERS

Vicevoorzitter, AOb

Jelmert Evers was 19 jaar
docent geschiedenis. Naast
onderwijsinnovatie heeft hij zich ook

altijd bezig gehouden met de positie van docenten en
het beroep. Dat heeft tot meerdere publicaties geleid,
waaronder Het Alternatief en Flip the System. Hij is onder
andere twee keer genomineerd voor de Global Teacher
Prize. Tijdens deze zoektocht is hij ook part-time gaan
werken voor de internationale onderwijsvakfederatie
Education International (32 miljoen leden, waaronder
die van de AOb). Daar werkte hij met collega's vanuit de
hele wereld en internationale organisaties als UNESCO,
OESO en de ILO. Al die ervaringen heeft hij in 2019
meegenomen naar de Algemene Onderwijsbond waar hij
inmiddels vicevoorzitter is.

🐦 @jelmerevers

JORIS BURMEISTER

Docent, GSF / A. Roland Holst College

Joris Burmeister studeerde
geschiedenis aan de Universiteit van
Amsterdam. Na vele reizen, onder

andere over de Zijderoute, belandde hij op het Roland
Holst College. Dit was lang voordat hij van Big History
had gehoord. Toch waren zijn lessen en interesses
altijd al in het kader van "de grote lijnen", verbanden
leggen tussen (soms verrassende) gebeurtenissen en
vakgebieden.

<https://gsf.nl/arhc/is-big-history/>

JOSIEN BOETJE

Onderwijskundige Digitale

Geletterdheid, PhD-kandidaat

*Informatievaardigheden, Hogeschool
Utrecht*

Josien Boetje is docente Arabisch, Spaans en
Onderwijskundige. Tijdens haar studies specialiseerde
Josien zich op het integreren van spelelementen
en ICT in het taalonderwijs. Ze publiceerde in
wetenschappelijke tijdschriften over de effectiviteit van
VR om presentatievaardigheden aan te leren en schreef

de lesmethode Yalla Yalla! Josien werkte als i-coach op het mbo, waarin ze docenten ondersteunde op het effectief gebruik van ICT in het onderwijs. Momenteel werkt Josien als ontwikkelaar van de leerlijn digitale geletterdheid voor de lerarenopleidingen van Instituut Archimedes. Daarnaast promoveert zij op de didactiek van informativaardigheden.

🐦 @JosienBoetje 🌐 <https://www.josienboetje.com/blog>

KAI SPALL

Docent Nederlands, A. Roland Holst College

Kai Spall heeft Nederlandse Taal en Cultuur gestudeerd aan Universiteit Utrecht en is daarna les gaan geven aan het A. Roland Holst College te Hilversum waar hij nu al geruime tijd werkzaam is als docent.

KIRSTEN CUPPEN

Docente Nederlands, Loopbaanbegeleiding, pedagogische vaardigheden | ROC Tilburg, Fontys lerarenopleiding

Na 8 jaar lesgeven te hebben binnen het PO en 2 jaar binnen het VO, werk ik nu voor het 6e jaar met veel plezier op het mbo. Daarnaast ben ik dit jaar gestart op de Fontys lerarenopleiding.

In 2021 heb ik de titel Leraar van het jaar mbo 2021 mogen ontvangen en heb ik de top 50 van de Global Teacher Prize behaald.

Ik wil het mbo op de kaart zetten en bijdragen aan een positiever imago, ik hoop dat elke leerling en student de kans krijgt om het talentenpaspoort te gebruiken en ik wil bijdragen aan de kwaliteit van onze toekomstige docenten.

🌐 <https://www.jufkirsten.nl>

LUCELLE COMVALIUS

Docent citizenship, civics en diversity, Windesheim

Lucelle Comvalius (LVHJ 2019), is als docente verbonden aan het

TeachersCollege, een innovatieve lerarenopleiding aan Windesheim waar zij de vakken citizenship, civics en diversity doceert en onderzoek doet naar diversiteit en inclusie op de werkvloer. Hiervoor was zij bijna 25 jaar docente geschiedenis en maatschappijleer op het vmbo en burgerschap aan het mbo waarbij zij gamification inzette om de motivatie te vergroten. Met haar onderzoek naar de motivationele aspecten van gamification, dat aan deze manier van werken ten grondslag lag, won zij in 2015 de Gelderse Onderwijsprijs. Naast haar werk voor de klas is zij ambassadeur van Leraar24 en Baan van het leven en is zij bestuurslid bij Bekijk het!

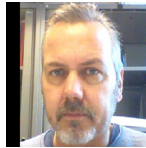
MARCO SNOEK

Lector Leren & Innoveren, Hogeschool van Amsterdam

Marco is als lector betrokken bij vraagstukken rond het beroep van

leraar. Daarbij gaat het om vraagstukken rond opleiden en professionaliseren, de structuur van het beroep, loopbaanontwikkeling en leiderschap van leraren.

🐦 @marco_snoek

MARCO KRAGTEN

Hoofddocent, Hogeschool van Amsterdam

Marco Kragten is hoofddocent bij het Centre of Applied Research

in Education van de Hogeschool van Amsterdam. In september 2015 is hij gepromoveerd op het proefschrift 'Learning with Process Diagrams in Biology Education'. Zijn onderzoek betreft de didactiek van de bètavakken in het voortgezet onderwijs. De belangrijkste focus van zijn werk ligt op hoe leerlingen (beter kunnen) leren met en van kennisrepresentaties over dynamische systemen. Daartoe ontwikkelt en evalueert hij vernieuwende didactische benaderingen en lesmaterialen waarbij de

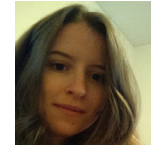
leerling en/of docent ondersteund wordt door digitale hulpmiddelen en kunstmatige intelligentie.

MARCO VAN VEMDE

Docent Geschiedenis, Maurick College

In 2010 heb ik de studie geschiedenis aan de Radboud Universiteit afgerond. Daarna heb ik mijn eerste graads lesbevoegdheid gehaald en ben ik sinds 2013 werkzaam als docent geschiedenis in het voortgezet onderwijs. Sinds 2021 ben ik een dag in de week werkzaam aan de Radboud Universiteit als Teacher in Residence, waar ik werk om de aansluiting tussen het vo en wo te verbeteren. In 2021 heb ik de mooie eer ontvangen om gekozen te worden tot docent geschiedenis van het jaar 2021 (een verkiezing georganiseerd door o.a het NTR, Nationaal Archief en het Rijksmuseum).

MARIA REGER

Hogeschooldocent, Instituut Archimedes, HU

Maria Reger werkt sinds 2020 op de lerarenopleiding Duits van de

HU. Hier geeft ze vakdidactische, vakinhoudelijke en onderzoekvakken in de master, bachelor en vanaf volgend jaar in de minor "Internationalise Your Classroom".

Voordat ze op de HU begon heeft ze op het gebied van excursiedidactiek ervaring opgedaan bij cursussen van de University of Connecticut en heeft ze het programma van een summer school in Berlijn voor de University of Rhode Island opgezet en begeleidt.

MARLEEN IJZERMAN

Hogeschooldocent, Hogeschool Utrecht

Marleen IJzerman is hogeschooldocent Frans en lerarenopleider Moderne

Vreemde Talen voor de eerste- en tweedegraads lerarenopleiding aan Hogeschool Utrecht met ruime ervaring in het voortgezet onderwijs. Zij houdt zich bezig met het herontwerp van de leerlijn vakdidactiek MVT van de HU.

MARLOES VAN HOEVE

Vakdidacticus en docent, Hogeschool Utrecht en Goois Lyceum

Na een studie, promotie en postdoc in geologie omgeschoold tot docent aardrijkskunde en wiskunde, en een postdoc wiskunde en mindset. 15 jaar werkzaam als wiskunde docent, en dit jaar daarnaast begonnen als vakdidacticus op de Hogeschool Utrecht.

🌐 <https://www.openmaths.nl>

MARRIT VAN DE GUCHTE

Universitair docent en lerarenopleider, Universiteit van Amsterdam

Marrit van de Guchte is docent en onderzoeker op het gebied van

mvt-onderwijs aan de Interfacultaire Lerarenopleiding (ILO) van de Universiteit van Amsterdam. In het project Doeltaal Digitaal onderzoekt ze met docenten en onderzoekers de mogelijkheden voor digitale interactie in het MVT-onderwijs. Samen met Eline van Batenburg maakt zij de podcast Taal, gewoon doen! (<https://www.taalgewoondoen.nl>).

🐦 @MvdGuchte 🌐 <https://taalwijs.nu/doeltaal-digitaal/>

MARTIJN KOOPS

Hogeschooldocent, HU

Martijn Koops is de auteur van meerdere boeken over Gamedidactiek en kent als geen ander de kracht van

spellen als communicatiemiddel. Iedere boodschap vraagt om een ander soort spel. Als Gamedidacticus houdt Martijn ervan om games te ontwerpen voor uiteenlopende toepassingen. Overal ziet hij mogelijkheden om games in te zetten, en hij deelt deze kennis graag; met iedereen die het maar wil horen. Koops is ervan overtuigd dat de wereld er baat bij heeft als we in onze communicatie vaker gebruik maken van de games. Zo kunnen we niet alleen begrippen en kennis maar ook ervaringen en bewustzijn op een gestructureerde manier delen.

🐦 @gamedidactiek 🌐 <https://gamedidactiek.nl>

MICHEL DE VRIES

Senior adviseur onderwijs en jeugd,
Kennisland

Ontwikkeling en vernieuwing vanuit de praktijk vormen een rode draad in het werk en ervaring van Michèl. Het zwaartepunt van vernieuwing hoort volgens Michèl bij leraren, lerarenopleiders en medewerkers van organisaties in de jeugdsector te liggen. Daar ligt volgens hem de sleutel tot verandering. Als leraar leerde Michèl het LerarenOntwikkelFonds (LOF) kennen. Een antwoord op 'top-down' vernieuwingen in het onderwijs destijds. Het programma maakte leraren eigenaar van vernieuwing op school en van hun eigen leerproces. Kennisland is als 'founding father' betrokken geweest bij LOF. Eens een pionier, altijd een pionier: momenteel werkt Michèl als adviseur onderwijs bij Kennisland.

MICHIEL WALTMAN

Onderwijskundig onderzoeker,
Stichting Cito – Team Onderwijskundig
Onderzoek – Divisie Onderzoek, Kennis
& Innovatie

Michiel Waltman is een praktijkgerichte onderzoeker bij Citolab met expertise op het gebied van formatieve evaluatie, toetsing en didactiek bij maatschappijwetenschappen, docentprofessionalisering en complexe vaardigheden. Zoekt met leerlingen, docenten en andere experts naar toegankelijke en praktische manieren om grip te krijgen op 'moeilijke dingen', zoals kritisch denken en burgerschapsvorming. Hij heeft vanuit verschillende rollen en onderwijssectoren ervaring met onderwijskundig meten, bijvoorbeeld zelf voor de klas in het voortgezet onderwijs, het opleiden van docenten in het hoger onderwijs en praktijkonderzoek doen in het mbo.

Michiel Waltman (cito.nl)

MONIQUE VAN DE LAARSCHOT

Lerarenopleider en curriculum
verantwoordelijke, Hogeschool Utrecht
Monique van de Laarschot is
mede-ontwikkelaar van een flexibel

curriculum, gebaseerd op leeruitkomsten, binnen de tweedegraads lerarenopleidingen van de Hogeschool Utrecht. Zij is curriculumverantwoordelijke voor de ontwikkeling van het onderzoekend vermogen van de bachelor studenten, instituutsopleider en schoolbegeleider voor het ontwikkelen van inductieprogramma's van startende leraren.

PATRICE VAN ZIMMEREN

psychologe

Ik heb door 4 verschillende opleidingsdisciplines (hulpverlening, een academische studie, een counselingopleiding en een therapeutenopleiding) een brede basis waarmee ik al ruim 20 jaar mensen met allerhande hulpvragen begeleid. Centraal hierin staat bij mij het gedrag van iemand: wat doe je? Waarom doe je dat? Zou je het anders moeten/kunnen doen? Zo ja, hoe dan?

Sinds 2013 run ik succesvol samen met mijn broer Bureau Van Zimmeren, waarin we hoofdzakelijk mensen uit het onderwijs ondersteunen in het zoeken, herstellen, vasthouden, vergroten van (persoonlijke) balans. Door alle ervaringen uit de spreekkamer is de module Ego-Professionaliteit ontstaan.

PAUL HALMA

Docent Duits en Lerarenopleider, A.
Roland Holst College en HvA

Als docent Duits en lerarenopleider aan de Hogeschool van Amsterdam geef ik met veel plezier mijn liefde voor de Duitse taal en cultuur aan de komende generatie leerlingen en studenten door en hoop daarmee jonge mensen hun Europese horizon te laten verbreden. Daarnaast ben ik PLG-leider van het project Doeltaal Digitaal.

<https://taalwijs.nu/doeltaal-digitaal/>

PER-IVAR KLOEN

Docent, De Populier

Per-Ivar Kloen geeft les op de Populier in Den Haag. Hij verzorgt daar lessen in de vakken biologie,

science, informatica en NLT. Daarnaast organiseert hij een naschools project: de FABklas. Een ruimte waar leerlingen gebruik kunnen maken van moderne gereedschappen zoals een lasersnijder om te maken wat ze willen. Zijn lessen lopen van klassiek (biologie en informatica) naar projectmatig (science en NLT) tot informeel (FABklas). In 2014 werd hij gekozen tot Onderwijs pionier van het Jaar.

Twijfel speelt een belangrijke rol in de benadering van onderwijs. Om een voorbeeld te geven, is dit wel een goede biografie?

@pikloen

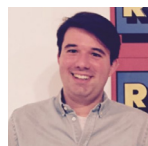
RENSKE DE KLEIJN

Onderwijs onderzoeker, UMC Utrecht

Renske de Kleijn promoveerde in 2013 aan de Universiteit Utrecht op een onderzoek naar onder andere

feedbackpercepties in scriptiebegeleiding. Daarnaast werkte ze acht jaar als onderwijskundig adviseur en trainer op het gebied van feedback, toetsing en datagestuurde werken binnen zowel het voortgezet als hoger onderwijs en was ze docent in de universitaire lerarenopleiding. Na haar promotie werd ze begeleider van verschillende promovendi en sinds 2018 is ze als universitair docent verbonden aan het onderwijscentrum van het UMC Utrecht. Daar richt ze zich op het doen en begeleiden van praktijkgerichte onderzoeken naar feedbackprocessen in het (bio)medisch onderwijs.

@RenskedK @HaPhDsupervisor

RICHARD VAN DEN BERG

Opleider in het Opleidingshuis,
verantwoordelijk voor kwaliteit en
leren bij Academie Tien, NUOVO
scholengroep

RIEKE VAN BOMMEL

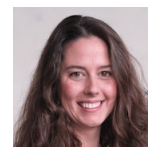
Onderwijskundige en promovendus,
Hogeschool Utrecht

Vanaf 2015 werkt Rieke als
docent en onderwijskundige bij

de lerarenopleidingen voorgezet onderwijs van de HU waar zij is betrokken bij het herontwerp van de curricula van alle veertien lerarenopleidingen en diverse innovatieprojecten.

Rieke heeft twintig jaar ervaring als leerkracht in het primair onderwijs. In 2015 studeerde ze af aan de masteropleiding Onderwijskundig ontwerp en advisering van de Universiteit Utrecht. Sindsdien richt ze zich op het opleiden van leraren. Haar focus ligt voornamelijk op ontwerpvaardigheden die te maken hebben met flexibilisering van de lerarenopleidingen. Vanaf 2020 is zij verbonden aan het lectoraat beroepsonderwijs en doet zij promotieonderzoek naar dit onderwerp.

@Rieke2011

SANNE VAN WETTEN

Senior researcher, Universiteit
Maastricht

Sanne van Wetten is senior
onderzoeker bij het Researchcentre

voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) van de Universiteit Maastricht. Zij behaalde een bachelorgraad in Psychologie en een mastergraad in Management of Learning aan de Universiteit Maastricht. Aan dezelfde universiteit promoveerde zij aan de School of Business and Economics in 2020. Haar onderzoeksinteresses richten zich op de ontwikkeling van vaardigheden, onderwijskwaliteit en ongelijkheid in onderwijs. Momenteel onderzoekt Sanne het effect van onderwijsinterventies en -beleid op het tegengaan van ongelijkheid in het onderwijs. Daarnaast is ze teamlid van het Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs (NCO).

@Education_labNL

STAN VAN GINKEL

Associate Lector, Hogeschool Utrecht
Stan van Ginkel werkt als Associate Lector aan de Hogeschool Utrecht. Hij leidt een groep onderzoekers

die zich bezighoudt met digitale innovaties in het onderwijs. Daarnaast is hij als docent actief in de masterprogramma's van de lerarenopleiding Instituut Archimedes.

STEVEN RAAIJMAKERS

Onderwijsadviseur & trainer,
Universiteit Utrecht

Na een studie biologie en cognitieve neurowetenschappen promoveerde

Steven in 2018 op het onderwerp zelfregulerend leren. Vervolgens heeft hij zich vanuit de Universiteit Utrecht gericht op het vertalen van onderzoek naar de praktijk. Samen met Luce Claessens en Paul Kirschner schreef hij het boek 'Op de schouders van reuzen'. Daarnaast geeft hij les in Leerpsychologie, begeleidt hij docenten bij het doen van onderzoek en verzorgt hij professionalisering over zelfregulerend leren, kritisch denken en data-geïnformeerd werken.

🐦 @SRaaijmakers

THEO DOUMA

Directeur Lerarenopleidingen/
Archimedes, HU

Voorheen: Leraar, voorzitter Curriculum.

Nu: bestuurder mbo en po/vo/so.

🐦 @TheoDouma_

THOMAS KLIJNSTRA

Vakdidacticus, onderzoeker en
docent Maatschappijleer, Universiteit
van Amsterdam en Gooise Scholen
Federatie

Thomas Klijnstra, docent maatschappijleer op het Adriaan Roland Holst in Hilversum en vakdidacticus maatschappijleer aan de Universiteit van Amsterdam. In 2020 is hij gestart met een promotieonderzoek naar het redeneren van leerlingen over maatschappelijke vraagstukken in het voortgezet onderwijs.

🌐 <https://www.expertisecentrum-maatschappijwetenschappen.nl>

WOUTER DE JONG

Docent, Stedelijk Gymnasium Leiden

Hoe geef je leerlingen de juiste kennis en vaardigheden mee om uiteindelijk zelfstandig en kritisch de wereld

te ontdekken? Al meer dan 10 jaar zoekt Wouter als docent Engels eigenzinning, eigenwijs en eigenaardig naar de beste onderwijsideeën om zijn lessen vorm te geven. Onder het credo "je moet eerst weten voordat je iets kunt bekritisieren, maar dat heeft alleen effect als je het goed kunt communiceren" gebruikt Wouter motivatietechnieken uit spellen die verder gaan dan punten, badges, en leaderboards om zijn lessen vorm te geven.

🐦 @drakenvlieg 🌐 <http://www.drakenvlieg.nl>

Plattegrond**Begane grond**

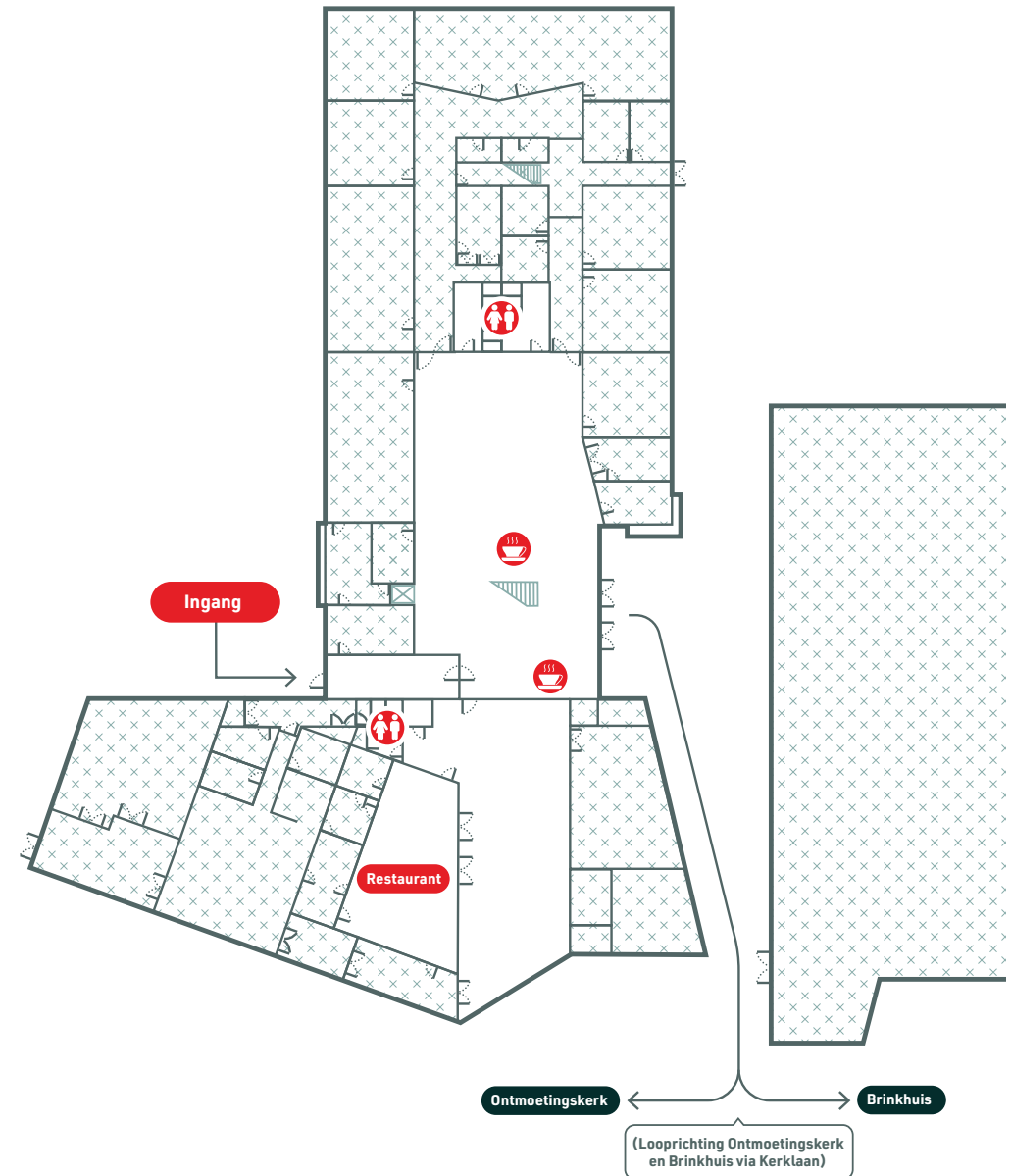
Toiletten

Koffie / thee

Niet in gebruik

Plattegrond

1^e Verdieping

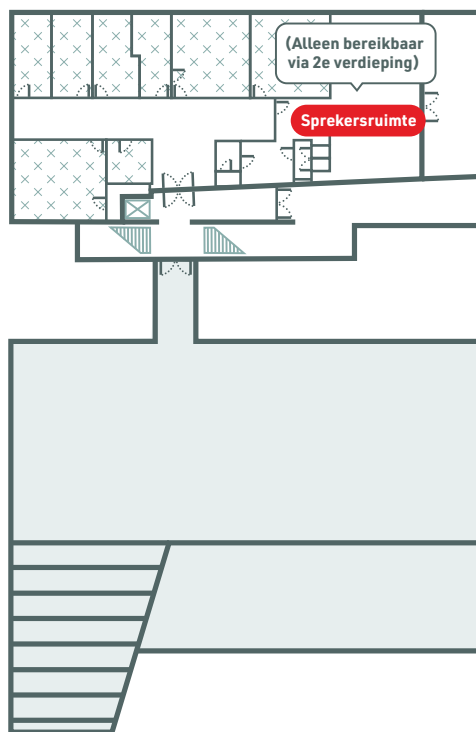
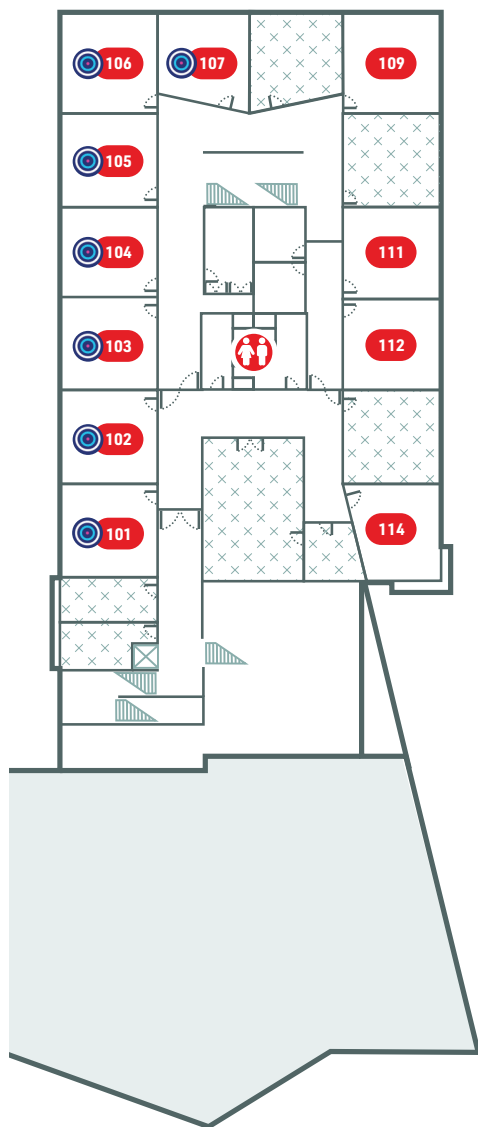
Toiletten

Hackaton - Beeld & Geluid op school

Niet in gebruik

Plattegrond

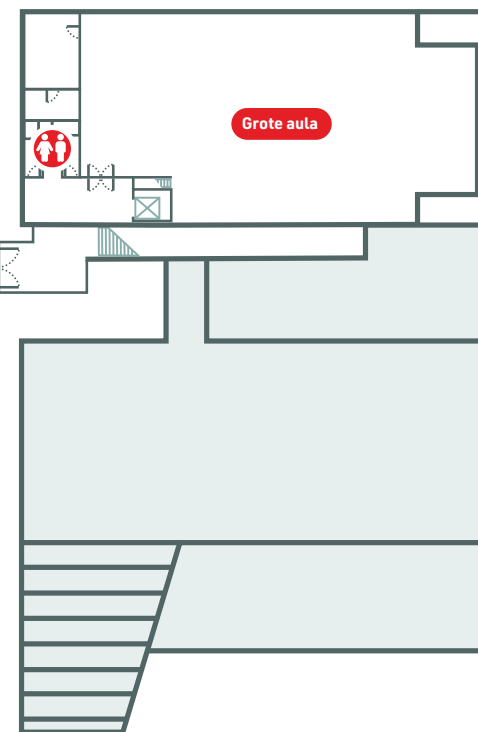
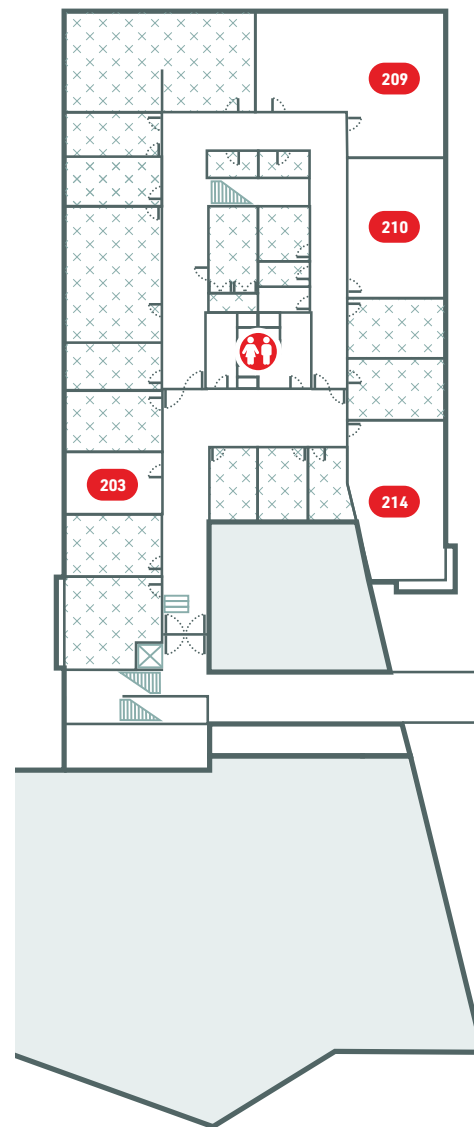
2^e Verdieping

Toiletten

Niet in gebruik

Tijdschema

Onder voorbehoud van wijzigingen. Laatste update: 03/10/22

	Stream 1	Stream 2	Stream 3	Stream 4	Stream 5	Stream 6
	Grote aula	Ontmoetings- kerk	Brinkhuis theaterzaal	Restaurant	Lokaal 214	Lokaal 209
9:30	Opening plus keynote Edith Hooge in grote aula (livestream naar Ontmoetingskerk) + start hackaton door: 					
10:30-11:10	Inge de Wolf Vakmanschap met evidence informed onderwijs	Alexander Rinnooy Kan Leraren van Nederland, verenigt u!	Hilly Drok Het feedback-proces: gepaste ondersteuning naar zelfstandigheid	Arjan van der Meij + Per Ivar Kloen "Je doet het niet goed!"	Andrew Niemeijer Oorlog in de Klas. Leraren centraal bij burgerschap & bildung in de (taal) les	Josien Boetje (HU) Informatievaardigheden integreren in de vakles
11:30-12:10	Dominique Sluijsmans** Formatief handelen als kansen-generator voor leerlingen en docenten	Lucelle Comvalius + Patrice Van Zimmeren Bewust voor de klas	Gino Camp Online onderwijs: Hello, goodbye?	Wouter de Jong Gameful design: lesontwerp vanuit intrinsieke motivatietechnieken	Sanne van Wetten (NRO) NRO: De gevolgen van COVID-19 voor de leergroei van leerlingen in het basisonderwijs	Theo Douma Digitale geletterdheid en digitale didactiek op de lerarenopleidingen en de scholen
12:10	Lunchpauze + uitreiking Media & Onderwijs Prijs door: 					
13:00-13:40	Casper Hulshof (UU) Psychologie in de klas: bijna alles wat docenten willen weten	Renske de Kleijn (UU) Van feedback-ontvangers naar feedbackgebruikers	Marco Snoek Minder uren, betere lessen	Jasper Rijpma + Michel de Vries Hoe brengen we lerarenteams in positie om zelf het onderwijs te verbeteren	Anne Luc vd Vegt (NRO) Differentiatie als steutel voor gelijke kansen ziek	Marco Kragten, Bert Bredeweg* Denker: Kritisch denken met interactieve systeemdiagrammen
14:00-14:40	Eric van 't Zelfde Marx, Adorno en het Onderwijs	Steven Raaijmakers (UU) Mag ik 15 minuten jullie aandacht?	Felienne Hermans Hedy: Gemakkelijk leren programmeren op school!	Marco van Vemde Meerstemmigheid in het geschiedenisonderwijs	Jelmer Evers Naar een gefluïpt systeem in Nederland	Kirsten Cuppen Talentenpaspoort – van cijferlijsten naar online groeidocument
14:45	Korte afsluiting en borrel					

Leraren van het Jaar 2022
15:00 Opening verkiezing Leraren van het Jaar 2022: Panelgesprek met de minister, leraren, leerlingen en researchED
15:30 Verkiezing Leraren van het Jaar 2022, uitreiking door de minister
16:30 Borrel

Alleen fysiek	Alleen fysiek	Alleen fysiek	Alleen fysiek	Alleen fysiek	Alleen fysiek
Lokaal 210	Lokaal 203	Lokaal 109	Lokaal 111	Lokaal 112	Lokaal 101
Thomas Klijnsra (GSF) Redeneren over maatschappelijke vraagstukken: van onderbuik naar verstand	Christina Schouten + Rieke van Bommel (HU) Wat is programmatisch toetsen en wat betekent het voor het onderwijs?	Stan van Ginkel + Bo Sichterman (HU) Leren presenteren met Virtual Reality	Marloes van Hoeve (HU/GSF) Vanuit welke mindset geef jij les?	Barry Roest (GSF) De lessons learned van het eerste jaar QUEST'21	
Kai Spall, Jaimy van Bladel (GSF) Vakoverstijgende literatuur in de bovenbouw (Nederlands-Engels)	Martijn Koops (HU) Gamedidactiek: meteen aan de gang	Marrit van de Guchte + Paul Halma (GSF + UvA) Doeltaal digitaal: chatten in de vreemde taal	Jacqueline Evers-Vermeul (UU) Docentmodeling bij begrijpend lezen	Irene de Kleyn + Marleen IJzerman (HU) Vakdidactisch observatie-instrument voor MVT	
Michiel Waltman, Daan van Riet (HU) Formatief evalueren van beroepsonderwijs met authentieke toetstaken	David van Alten Vijf jaar onderzoek naar flipped learning: wat zijn de effecten en wat is de rol van zelfregulerend leren?	Charline Rouffet (HU) Implementatie van een communicatief toetsprogramma voor moderne vreemde talen	Doris Abitzsch + Ana Llamazares + Claudy Oomen (UU) Tussen theorie en praktijk	Maria Reger + Esther Hokken (HU) Excursiedidactiek Moderne Vreemde Talen	
Rieke van Bommel, Christina Schouten, Monique vd Laarschot (HU) Wat betekent het flexibel opleiden van leraren?	Hanneke Tuithof (UU) De vakdidactische ontwikkeling van beginnende en ervaren docenten	Jacoliene van Wijk (GSF/UU) Wiskundig vouwen: van concreet naar abstract in 10 minuten	Constance van Hall + Joris Burmeister (GSF) Big History in de klas: aanvulling voor je lessen, een project of als vak!	Richard van den Berg + Annemarie Schep (HU) Het Opleidingshuis: Samen opleiden in de schoolpraktijk	Opbrengsten hackaton

Uitzgezonden sessies blijven onder voorbehoud drie maanden online beschikbaar voor tickethouders, tenzij anders aangegeven.

* Alleen live te volgen ** Gedurende 1 week beschikbaar

Vragen, tips of opmerkingen?

✉ contact@researchED.eu

☎ +31 518 48 21 22

🌐 www.researchED.eu